www.svoboda-news.com

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, монендорди і чеки треба висилувати на адресу „SVOBODA",

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVI. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер 28-го марта 1918. Ч. 37. VOL. XXVI. JERSEY CITY, N. J., Thursday, March 28, 1918. No. 37.

БИТВА В ОТВЕРТІМ ПОЛИ РОЗПОЧАЛА СЯ.

Анґлійські війска переводять відворот, ставляючи завзятий опір.

Німецькі війска заняли Кременчук. — Севрюк іменований українським послом в Берліні.

Правительство большевиків ухвалило завести загальну примусову військову службу.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on March 27, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

НІМЕЦЬКІ ВИСКА ЗАНЯЛИ КРЕМЕНЧУК.

Херсон і Николаїв мали опинити ся назад в руках большевиків.

ЛОНДОН, 26. марта. — Телеґрама бюра Райтера з Петрограду доносить, що на Україні розпочала ся наново боротьба німецьких війск з большевиками.

Большевицькі війска, як доносить, **мали заняти наново міста Херсон і Николаїв. Німці обсадили місто Кременчук над Дніпром** (в полтавській губерній).

(Телеґрама з дня 21. марта доносила, що австрійські війска обсадили місто Херсон. Повисше наведена вістка про відобране Херсона большевиками походить з приватного жерела і тому не конче заслугує на достовірність).

Большевицька рада протестує проти мира з Німеччиною.

МОСКВА, 25. марта. Большевицька „українська" рада, яка утікла з Києва до Харкова перед Німцями, находить ся тепер в Катеринославі. На засіданю сеї ради принято резолюцію не признавати мирового договору з Німеччиною, доки центральні держави не опорожнять України з війск. Рада ухвалила виступати проти центральних держав при помочи оружної сили, страйків і бойкотів.

Одеса домагає ся самостійности.

ВАШІНҐТОН, 23. марта. — Як се подає урядове донесенє, **міська рада Одеси вислала делеґацію до німецько-австрійських властий з протестом проти занятя міста і проти прилучення його до Української Народної Републики.**

Делеґати заявили між иншим, що Одеса ніколи не була українським містом і тим не бажає остати. Одеська міська рада виготовила начерк конституції, на підставі якої Одеса мала би стати вільним містом, подібно як Бремен, Гамбурґ або Любек, міста давного „Ганза-Бунду".

Делеґати заявили дальше, що всяке нарушенє прав мешканців Одеси буде вважати ся насильством права народу на самовизначенє.

Командант німецьких війск не звертав ніякої уваги на домаганє делеґації.

Одеса має находити ся в руках большевиків.

ЛОНДОН, 27. марта. — Півурядова московська пресова аґенція доносить, **що війска „українського совета" заняли по кровавій боротьбі Одесу.**

В боротьбі брала участь також чорноморська фльота.

Александер Севрюк іменований українським послом в Берліні.

АМСТЕРДАМ, 23. марта. — Телеґрама з Берліна доносить, що Александер Севрюк, бувший президент української мирової делеґації в Берестю Литовськім, прибув до Берліна.

А. Севрюк буде яко посол заступати в Німеччині київське правительство.

Непорозуміня між Німеччиною і Україною.

ЛОНДОН, 27. марта. — **Між Україною і Німеччиною мало прийти з приняти жадань, поставлених Німеччиною, до поважних непорозумінь.** Як се доносить телеґрама з Києва до Петрограду, Німці мали зажадати для себе 85% української пшениці та великої частини инших средств поживи, яких Україна для свого населеня не потребує.

Телеґрама доносить дальше, що в українськім кабінеті гадки в тій справі є розділені; часть членів є за, часть проти домагань Німців.

Туреччина домагає ся Криму.

ЛОНДОН, 25. марта. — Турецькі часописи, як се доносить телеґрама до Амстердаму, підносять, що Крим на підставі права самовизначеня мусить бути злучений з Туреччиною, подібно як се стало ся з балтійськими провінціями російськими, які будуть прилучені до Німеччини.

Крим належав через 300 літ до року 1774 під зверхність Туреччини.

Недавно доносили вісти, що на Криму утворено татарську републику зі столицею в Симферополи.

Мапа західного боевого фронту.

Часть західного боевого фронту у Франції, на якій відбуваєть ся під теперішну пору найбільша і найстрашнійша битва, виносить около 52 миль і тягнеть ся на полудне від Аррас аж на захід від Ля Фер.

Лінія, означена на мапі числами 1, представляє первісний боевий фронт, який дня 21. марта переломили німецькі війска після кількагодинного бомбардованя.

Лінії, означені числами 2, 3 і 4, означують боеві лінії в другім, третім і четвертім дни битви.

В пятім дни битви (дня 25. марта) Німці посунули ся майже о 6 миль здовж цілого фронту, здобуваючи міста Нойон, Роє і Комбль.

Лінія, означена на карті числом 5, представляє положенє далекострільної гармати, яка бомбардує Париж, а яка після здогадів військових знавців має бути уставлена за німецьким боевим фронтом у віддаленю 74 миль від Парижа.

НА ЗАХІДНІМ ФРОНТІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on March 27, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

АНҐЛІЙСЬКІ ВІЙСКА СТАВЛЯТЬ ЗАВЗЯТИЙ ОПІР.

ЛОНДОН, 25. марта. — Урядовий звіт головного команданта анґлійських війск, ген. Гейґа, звучить:

„Сильна боротьба до неописаня тривала нині через цілий день на широкім фронті на полудне від Перон і на полудне та північ від Бапом.

„На обох згаданих частях фронту неприятель атакував наші становища при помочи нових війск. Помимо завзятого опору зі сторони наших хоробрих жовнірів, ми були приневолені уступити перед неприятелем назад.

„Німецькі війска заняли місцевости Несль і Бапом. Велика битва триває без перестанку дальше.

„Французькі війска прибувають нам на поміч.

„Помимо того, що наші жовніри умучені, борють ся знаменито і неприятель мусить окуплювати дуже дорого свій наступ.

„Наші втрати у воєнних матеріялах є тяжкі, між ними находить ся також певне число „тенків" (зоружених автомобілів)".

НІМЦІ ПОЛОНИЛИ ПОВЕРХ 45.000 АНҐЛІЙЦІВ.

Американські війска беруть участь в битві.

БЕРЛІН, 25. марта. — Німецький урядовий рапорт звучить:

„Між рікою Сомою і Оазою наші війска посувають ся дальше наперед.

„В околиці Бапом і Перон прийшло до дуже завзятої битви. Нашим війскам вдало ся остаточно відперти Анґлійців на давні становища, які вони мали у своїм посіданю між рікою Анкрою і Сомою ще з початком битви над Сомою в 1915 році.

„Підчас нічної битви наші війска здобули Бапом. Відтак розпочала ся завзята битва о посіданє міста Комбль. Атаки анґлійської кінноти зломано.

„Місто Несль взято приступом підчас битви вечером.

„На західнім березі каналу Кроазет наші війска серед горячої битви з анґлійськими, французькими і американськими відділами посунули ся наперед в напрямі лісистої околиці Ля Невіль і Омон.

„Втрати неприятеля в убитих і ранених є дуже тяжкі. Воєнна добича, яка попала в наші руки від початку наступу (то є від 21. марта), є незвичайно велика і годі її навіть в приближеню оцінити. Число полонених виносить поверх 45.000. Число здобутих гармат перейшло значно 600. Ми здобули тисячі машинових крісів, безмірні засоби амуниції і инших воєнних матеріялів та одежи.

„Нині вечером ми бомбардували знова Париж з далекострільних гармат".

ВЕЛИКА БИТВА НА ПОЛУДНЕ ВІД РІКИ СОМИ.

ЛОНДОН, 26. марта. — Урядовий звіт анґлійської головної кватири у Франції доносить:

„На північ від ріки Соми відбувають ся лише місцеві бої. Завважано однак значні транспорти нових війск, які наша артилерія і літаки взяли під огонь.

„На полудне від ріки Соми неприятель від самого ранка переводить наступ в напрямі Найон і Роє, одержавши нові дивізії.

„Пополудни розпочав неприятель наново сильний наступ між місцевостию Шольн і рікою Сомою.

„В протягу шестидневної битви наші війска на цілім боевім фронті дали чимало доказів своєї хоробрости. Крім дивізій, вже давнійше згаданих, заслугують на надзвичайне признане слідуючі дивізії: 8, 18, 31, 41, 61, 63 і 66.

„Боева лінія тягнеть ся тепер як слідує: Брей, Альберт, Бомон-Амель, Пісіє, Аєт, Боарі, Енєн, Ванкур, на захід від Монщі аж до ріки Скарп, а відтак йде давна боева лінія.

„Анґлійські, французькі і американські війска рамя о рамя борють ся на захід від Роє".

ОКОЛО 1,000 ГАРМАТ І 100 ТЕНКІВ ЗДОБУЛИ НІМЦІ.

Відворот анґлійських війск триває дальше.

БЕРЛІН, 26. марта. — Німецький урядовий звіт звучить:

„Нова доба настала у великій битві по обох сторонах Соми. Неприятель на широкім фронті уступає назад.

„Переслідуючи неприятеля, наші війска в многих місцях перейшли давну боеву лінію зперед битви над Сомою в 1916 р.

„Наші війска зближають ся до Альберт. **Міста: Ліон, Роє і Нойон здобуті.**

„Анґлійські дивізії, які прибули з Фляндрії і Італії, та дивізії французькі, які прибули на поміч, розпочали розпучливий наступ проти наших війск. Наступ скінчив ся їх пораженем.

„Число здобутих гармат зросло на 963. Здобуто поверх 100 „тенків".

„У воздушній битві знищено 93 літаків і 6 бальонів".

В РОСІЇ:

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on March 27, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

ТРОЦЬКИЙ ОРГАНІЗУЄ НОВУ АРМІЮ.

В Росії має бути заведена загальна примусова військова служба.

МОСКВА, 26. марта. — Большевицький орган „Ізвестія" оголосив поклик, підписаний Троцьким, в якім він взиває нарід **до співділяня при організованю армії для оборони революції.**

Троцький подав також до відома, що небавом буде проголошене розпорядженє в справі загального примусового образованя військових.

Всі давнійші офіцири будуть покликані до активної служби в характері інструкторів під контролею народних комісарів.

Міністер зелізниць з властию диктатора.

МОСКВА, 26. марта. — Рада комісарів видала декрет, **надаючи міністрови зелізниць власть абсолютного диктатора** що комунікацийних средств у цілій державі. Він має право, коли заходить потреба, ужити війско, щоби перевести свої прикази.

Большевицьке правительство віднесло ся до Злучених Держав з просьбою, щоби позволило Дж. Ф. Стівенсови, який є головою зелізничої комісії, вислано зі Злучених Держав до Росії, а який перебуває під теперішну пору в Японії, удати ся до Росії і помогти при реорґанізациї комунікацийних средств.

Війска большевиків потерпіли поражене.

СТОКГОЛЬМ, 26. марта. — Кореспондент шведської часописи „Афтонбладет", який перебуває на островах Аланд, доносить, що **Німці висадили значні війска на побережу Фінляндії між Ґанго і Гельзінфорсом та посувають ся в напрямі Тамерфорсу.**

Дальші вісти доносять, що **боевий фронт фінських „червоних сторожів" зістав переломаний та що вони утікають серед великого переполоху на полудне.** Поражене наступило після зручного нападу від сходу. Фінські війска заняли стацію Сунулан. В утечі фінські большевики полишили великі засоби оружа і амуниції. Богато їх також взято в полон.

У Франції.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on March 27, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Німці мають 12.000 до 15.000 гармат, Анґлійці около 8.000 гармат.

ВАШІНҐТОН, 27. марта. — Після одержаних інформацій **Німці мали нагромадити до теперішного наступу 12.000 до 15.000 гармат.**

В першім дни дали Німці 250.000 до 450.000 вистрілів.

По кождих кількох днях битви мусить наступити одно або дводневна перерва яка є конечна для Німців, щоби могли тяжкі гармати перевезти близше до нового боевого фронту.

Число анґлійських гармат на 52-милевім фронті, на якім Німці переводять тепер наступ, оцінюють на 8.000. З того, коли донесеня Німців є правдиві, втратили вже Анґлійці около 1.000.

Ген. Гейґ, згадуючи про тяжкі втрати в матеріялах, мав правдоподібно на гадці гармати і амуницію. Не було часу усунути так великі склади. Треба однак припускати, що Анґлійці, уступаючи, більшу часть полишили матеріялів знищили.

Президент Вілсон вислав ген. Гейґови привіт.

ВАШІНҐТОН, 25. марта. — Президент Вілсон вислав нині до ген. Гейґа телеґраму, в якій складає йому привіт з нагоди хороброї оборони перед німецьким наступом і заповідає остаточну побіду алянтів.

Привіт президента Вілсона звучить:

„Висказую вам свій подив за велику витривалість і хоробрість, з якою ваші війска відбивають напади Німців, і повне довіре всіх Американців, що ви віднесете остаточну повну побіду".

Алянти надіють ся нових несподіванок.

РОТЕРДАМ, 25. марта. — Як доносить час. „Дісельдорфер Нахріхтен", ген. Арден мав заявити отсе:

„Хоч не вільно дискутувати про ріжні військові справи, то треба певно надіяти ся, що Німці мають в засобі ще значну скількість несподіванок.

(Одною з таких несподіванок є бомбардованє Парижа далекострільними гарматами).

До ВП. Секретарів відділів У. Н. Союза.

Отсим повідомляєть ся ПП. Секретарів Відділів У. Н. Союза, що дня 27-го марта вислано почтою на їх адреси відповідне число календарів У. Н. Союза для роздачі. ЛИШ ТИМ ЧЛЕНАМ ВІДДІЛІВ, КОТРІ ПРИСТУПИЛИ ДО У. Н. СОЮЗА В МІСЯЦЯХ СІЧНИ І ЛЮТИМ С. Р.

Для прочих членів вислано календарі вже давнійше і Уряд У. Н. Союза є переконаний, що ПП. Секретарі Відділів подбали про те, щоби сі календарі були доручені кождому правному членови У. Н. Союза.

Вислані тепер календарі для нових членів з місяців січня і лютого зволять ПП. Секретарі роздати дотичним членам.

ГОЛ. УРЯД У. Н. СОЮЗА.

"SVOBODA" (LIBERTY)

The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.

BOHDAN DUTKEWYCH, Managing editor.

NICHOLAS D. WELYCHKO, Assistant editor.

ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:

United States:	
1 year	$3.00
6 months	$1.75
3 months	$1.00

In Jersey City and to foreign countries:	
1 year	$3.50
6 months	$2.00
3 months	$1.25

Single copy 3 cents.

ПЕРЕДПЛАТА:

В Злучених Державах:	
на рік	$3.00
на пів року	$1.75
на 3 місяці	$1.00

В місті Jersey City і за границю:	
на рік	$3.50
на пів року	$2.00
на 3 місяці	$1.25

Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всі мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda",
При висилкою замовлення залежить долучити мані-ордер або чек.

Число телефону 498 Montgomery.

З БІЖУЧОЇ ХВИЛІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on March 27, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Трета „позичка свободи".

Міністер скарбу Злучених Держав, МкАду, оголосив трету „позичку свободи". Ся позичка має бути у висоті 3 міліярдів долярів з 4¼%.

Ся позичка є несподіванкою для американського народу о стільки, що загально сподівались, що вона буде висша (припускали, що трета позичка буде у висоті 5 міліярдів долярів, або і більше.

З уваги на те можна сподіватись, що населене Злучених Держав скоро розкупить бонди, тим більше, що правительство дає позичаючим ще й більший процент від проценту обох останніх позичок.

Всі Американці і чужинці, що жиють в Злучених Державах, повинні поспішитись раду і закупити бонди „позички свободи". Сим покажуть вони патріотизм і симпатії для сеї демократичної республики, що все подавала помічну руку поневоленим і бідним народам. Крім того вони можуть бути певні, що їх ощадности будуть як найлїпше і як найбезпечнійше уміщені. Злучені Держави — се край найбогатший і край, перед яким ще велика і дуже красна будучність, і тому власне Злучені Держави можуть дати найлїпшу і найпевнійшу запоруку за свої позички. Бонди Злучених Держав — се таксамо як гроші, з тою ріжницею, що на тих бондах ще наростає процент.

Ми певні, що богато Українців в Злучених Державах купило бонди першої і другої позички і також не сумніваємо ся, що таксамо поспішать закупити і бонди третої „позички свободи".

Се дуже добра нагода показати вдячність і щирість Українців для сеї республики, яка є одинокою з чужих держав, де Українці знайшли прихильність.

Підпираючи американську позичку, Українці покажуть ділом, що вони в теперішній війні стоять за ті високі засади справедливости і демократизму, за які стоїть американський нарід.

Турки і кримські Татари.

Під сим заголовком пише нюйоркский дневник „Таймс" (з 27. с. м.) ось-що:

„Остаточно, Турки таки мають досить гумору. Що можна би назвати більшою кпиною як домагане турецьких газет, без сумніву підшептом молодотурецьких, хоч уже не молодих, босів, аби Крим віддано Туреччині яко овоч „самоозначеня", як ся зручно кермована політика, що недавно віддала російські балтійскі провінції Німеччині? Росія заняла Крим тому 135 літ (144). Нема жадних границь, хиба дуже тайні, проти самоозначеня з рук великих, лїберальних освободителїв як Німеччина і Туреччина.

„Турки загорнули Крим в 15-тім столїтю. Не треба іти дальше взад, бо инакше Греція могла би домагатись Криму яко старинної таврійсько-херсонської провінції, котру були скольонізували Мілезійці тому 2.400 літ.

„Були там Греки, Вірмени, Альбанці, Жиди, Росіяни, Німці і инші на тім півострові піль і городів, трохи більшого від стейту Вермонт, з населеном трохи меншим від населеня стейту Флорида. Але більшість населеня творять Татари, що говорять по турецьки (їх число є вправді найбільше, але абсолютної більшости вони не мають — Ред.) і тому ніби самоозначене мало би належати до всетурецькими (до обєднаня турецько-татарських племен — Ред.), яка мала би заступити невдачу пан-ісляму (пропаганди релїгійного обєднаня).

„Коли глядимо, як цинічно Німеччина і Туреччина ділять Росію, то цікаво нам пригадати собі політику і пророцтво всенїмецького політіка зперед 40 літ, Павла де Лягарда, котрий писав:

„Треба створити середно-европейську державу, котра запоручить мир цілого континенту від пори, коли Москалів і полудневих Славян усунеть ся від Чорного моря і коли ми загорнемо для німецької кольонізації великі простори на сході від наших теперішних границь".

„Москалї — писав инший всенїмецький політик — є нині, як і все були, заголомшеною товпою".

„Тепер же рішаєть ся доля тої все заголомшеної товпи і доля всенїмецького і всетурансього наїзду, серед многих инших важних питань про свободу і будучність сьвіта, у Франції".

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912.

Of "Svoboda" (Liberty) Ukrainian Newspaper published Tri-Weekly at Jersey City, N. J. for April 1st 1918.

State of New Jersey, County of Hudson.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Andrew Sawka, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the business manager of the "Svoboda", and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily paper, the circulation), etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are: Publisher Ukrainian National Ass'n., Inc., 83 Grand St., Jersey City, N. J. Editor in Chief Joseph Stetkewicz, 83 Grand St., Jersey City, N. J. Managing Editor Bohdan Dutkewych, 83 Grand St., Jersey City, N. J. Business Manager Andrew Sawka, 83 Grand St., Jersey City, N. J.

2. That the directors of the corporation are: Konstantine Kirczow, Pres. & Trustee, 83 Greene St., Jersey City, N. J. Simeon Yadlowsky, Fin. Secr. & Trustee, 83 Grand St., Jersey City, N. J. Michael Uhorchak, Rec. Secr. & Trustee, 83 Grand St., Jersey City, N. J. Wasyl Lewczyk, Treas. & Trustee, 48 Washington Ave., Elizabeth, N. J. Andrew Sawka, Manager of "Svoboda" & Trustee, 83 Grand St., Jersey City, N. J.

3. That the known bondholders, mortagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: Ukrainian National Association, Inc., is a Fraternal Order, has no bondsmen, no mortgagees, no stockholders.

ANDREW SAWKA.

Sworn to and subscribed before me this 25th day of March 1918.

Stefan Milanowycz, Notary Public of New Jersey.
(My commission expires May 1, 1918.)

Турецьке „самовизначене".

Вже і Турки зачинають бути імперіялїстами; зачинають мріяти про „велику Туреччину".

Телеграма з Амстердаму, в Голяндії, доносить, що турецькі газети пишуть, що **„Крим мусить належати до Туреччини на підставі самоозначеня народів"**.

Крим — се півострів на Чорнім мори (між Азівським морем і заливом, до якого впадають ріки Дунай, Днїстер і Днїпро). Простір Криму є майже 10.000 квадратових миль (як на землю східної Галичини), а населенє виносить 900.-000. З давнїй Росії сей півострів був частию таврійскої губернії і навіть кримське місто Сімферополь (68.000 населеня) було столицею губернії.

Одначе по революції в Росії справа змінила ся. Населенє Криму проголосило наперед автономію і заявилось, що хоче, **аби Крим належав до України яко самоуправна провінція**. Трохи пізнїйше прийшло до дальшої зміни. Населенє кримського півострова заявилось за **самостійностию Криму**; проголосило його окремою републикою і вибрало своє правительство. **На таку зміну напирали Татари**, які творять на Кримі значну часть населеня.

А тепер довідуємо ся, що не лише Татари, але і Турки мають апетит на Крим і готові би загарбати його для себе на підставі „самоозначеня народів".

* * *

Самоозначенє народів — красна річ, але воно сходить на абсурд, як Турки зачинають про него говорити.

Тісамі Турки, котрі в самій Туреччині творять лише 20% населеня і держать в неволї инші народи, яких число 4 рази стільки виносить що Турків.

Тісамі Турки, які „самовизначили" Вірмен в Малій Азії в той спосіб, що більшу половину їх вимордували в зьвірський спосіб.

Тісамі Турки, що на підставі „самовизначеня" заняли тепер від Росії кавказькі провінції Баку, Карс і Еріван, в яких є переважно Вірмени, а які чейже не хотять, аби Турки їх загарбували для зьвірского мордованя.

Отже тісамі Турки тепер піднесять голоси, що хотїли би на підставі „самовизначеня" відтяти для себе від української території кримський півострів.

* * *

Крим — се міжнародна провінція. Живуть там переважно Українці (на півночи) і Татари (в полудневій части), але крім того ще є значне число Москалів, Німців, Жидів, Болгарів, Вірменів і Греків. Татари творять яких 30% населеня (понад чверть міліона), потім ідуть Українці (около 20%), Москалї, Німці, Болгари, Вірмени і т. д. Татарів чисельно є найбільше, але всетаки більшости вони не мають. З уваги на те півострів Крим треба вважати **міжнародною провінцією**, і тому також Українці не противились, коли населенє півострова проголосило Крим окремою републикою.

Лїпше було би для української народної републики, як би Крим був її складовою частию, бо **сей півострів природно належить до України**. Він лежить серед північної, або української части Чорного мори і замикає Азовське море, яке позатим є окружене тільки українськими землями. Крім того на Кримі є кріпость Севастополь, яка боронить доступу до українських пристаний. Колиж українська народна република не перечила населеню Криму права до самостійности, то тільки в надії, що кримська република буде оставати в приязних і тісних зносинах з Україною, а яко маленький край не може бути небезпечна для української народної републики.

* * *

Одначе зовсїм инша річ з Туреччиною.

Се, що турецькі газети пишуть про „самоозначенє", є сьмішне. Турки хиба піднесли би свої „історичні права" до Криму, так як Поляки піднесть до земель українських і литовських.

Тому 144 роки українські запорозькі козаки здобули Крим і прилучили його до Росії, яко держави, одначе на ділї влучили її до української території, бо Крим є її природною частию.

Турки не мають найменьшої рації домагатись звороту Криму, ані на підставі „самоозначеня народу" ані на підставі „історичного права".

З „самоозначенєм народів" Турки не повинні виривати ся, бо як би примінити ту засаду до Туреччини, то по ній остала би тільки сумна память, а **історичне право повинно віддати Крим Україні**, не тому, що його здобули Запорожці, а тому, що **вони сповнили місію історичної справедливости, яка вимагає, аби земля, яка є природною частию України, належала також до неї, або була би бодай з нею у тісній звязи.**

Українці ніколи не згодять ся, аби Туреччина вдирала ся в українське море і в українську територію.

Коли би Турки дійсно спровокували український нарід своєю дикою претенсією, то Українці відповідять на сей визов.

Се була би боротьба за Чорне море і за свободу рухів української народної републики здовж свого побережа і на цілім Чорнім мори. Для тої свободи рухів Українці не можуть допустити за жадну ціну на турецький наїзд на їх землї і їх води. Крим мусить бути або українським або самостійним, але в тісній звязи з Україною.

ЩО ДОБРЕ

те само хвалить св. тому „Свобода" ніяк не може хвалити сама себе, бо дехто сейчас подумав би: „Хвали мене роте, бо тя роздеру". Але найлїпше сьвідчить „Свободі" дають її читачі. Хто раз почав передплачувати свою газету, той вже її не кидає. І тому нехай кождий Українець знає, що добре, і заплатить „Свободу":

В Злучених Державах:		В місті Джерзи Сіти і за границю:	
на рік	$3.00	на рік	$3.50
на пів року	$1.75	на пів року	$2.00
на 3 місяці	$1.00	на 3 місяці	$1.25

Гроші належить посилати на слїдуючу адресу:

„SVOBODA", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

З політичного житя України.

(Від власного кореспондента).

Саме в той час, коли на Україну сунули з Петрограду хмари негоди, ворожнечі й боротьби, у Петрограді вибухла хвиля нової революції.

Головна причина сеї революції є продовжене війни. Ще у 1916 році безмежна Росія почала відчувати, нещасте війни через безладе і непорядки внутрішної організації. Ціни на все почали рости скажено, деякі товари зовсїм зникли з ринку, курс карбованця падав. І революція не вратувала держави; розруха росте і нема ніякої надії на поліпшене економічного стану. Росія неначе по похилій площі летить у темну безодню будучности. Всї демократичні верстви громадянства вимагали найскоршого заключеня мира. А тимчасовий уряд російський відволікав справу мира до безконечности. Нарешті партія соціялїстів-демократів „большевиків" підняла повстане і скинула тимчасовий уряд.

Центральна Рада, маючи на меті вдержане спокою на всій Україні, зорганізувала „комісію оборони революції", якій мусїли підлягати всї державні, громадські і військові установи **цілої України**, тобто і тих українських губерній, які після останнього акту тимчасового уряду не були прилучені до автономної України.

Таким способом обєднувала ся вся російська Україна під один орган.

Але командуючий київським військовим округом, і комісар тимчасового уряду при штабі округа, відмовили ся визнати сей комітет, і кинули підвладне їм військо на царську палату, де оташував ся совіт робітничих та салдатських депутатів і погромивши совіт, заарештували членів совіту, що належали до партії „большевиків".

Річ у тім, що командуючий київським військовим округом генерал Квецінський і комісар при штабі округа Кірієнко були призначені тимчасовим урядом на свої посади проти волї Центр. Ради, з людий „вірних тимчасовому урядови", те є з ворогів українства. То була опора тимчасового уряду в боротьбі з Україною, і тому вони вбачали в комісії оборони революції, як і в Центральній Раді, найбільшого свого ворога.

Не маючи збройної сили для опори і переведеня в житє своїх постанов, комісії нічого не лишало сї робити, як розвязати ся і передати свої уповноваженя Генеральному Секретаріятови, що вона і зробила. Тимчасом Центральна Рада, осудивши виступ петроградських большевиків, але зазначивши, що вимоги їх давно вже визнані нею слушними, ухвалила конечною необхідностию, в сей час, коли в Петрограді нема уряду, і до стіни його скликають сї цілі армії для братовбийчої війни і боротьби за владу, щоб уратувати Україну від ще гіршої розрухи й заколоту, негайно взяти в свої руки управлїнє Україною, і приєднати до 5 губерній, котрі вже визнали автономними, всї инші українські землї Росії а також доповнити Генеральний Секретаріят тими відділами, які не були затверджені тимчасовим урядом, призначивши на сї посади тимчасових генеральних комісарів в справах військових, доріг, почт і телеграфів, праці, правничих та харчових.

А на улицях Києва йшла кровава війна. Революційний гарнізон не стерпів тої наруги, що розігнано та арештовано його депутатів не знати за що, і повстав проти війска, викликаного штабом з фронту і погромившого совіт, вимагаючи, щоби вся влада була передана Центральній Радї. Прибувше з фронту військо кидалось на гарнізон, уявляючи, що бореть ся з повстанем „большевиків", і терпіло тяжкі втрати від гарматного та кулеметного огню, але скоро познайомивши ся з ситуацією, зрозумівши, що вони воюють проти домагань всього українського народу, а не „большевиків", всї відмовили ся дальше битись. Страйковий комітет зелїзниць відмовились перевозити війско для братовбийчої війни, тому підвозити свіжих сили не було спроможности, а штаб військового округа, зіставши ся без війска, утік. Тоді Центральна Рада призначила тимчасового команданта військовим округом, а генеральний комісар в справах військових приступив до виконаня своїх обовязків. І в Києві в краю наступило заспокоєне, а генерала Квецінського та комісаря Кірієнка вишукано і заарештовано. Представники Генерального Секретаріяту виїхали до ставки (головної квартири) верховного главнокомандуючого для вияснення становища і порозуміня.

У Петрограді боротьба за владу вродовжуєть ся вже кілько двох тижнїв. Два тижні нема в Росії уряду, нема ніяких розпоряджень, а потомлене війною і розрухами громадянство України радо зустрічає заходи Генерального Секретаріяту; навіть ті пацаплєні круги горожан, котрі щойно й слухати не хотїли про владу Центральної Ради, тепер примушені визнати Генеральний Секретаріят за тимчасовий уряд України.

Київ, 19. листопада 1917 р.

Леонід К.

Мала Рада.

Засїдане 18. грудня 1917.

Першим був принятий законопроект про шкільне правлїнє, оголошений на попередних зборах Малої Ради.

Слово поза чергою дасть ся генеральному секретареви національних справ **О. Я. Шульгинови**, котрий зробив доклад про ультимат народних комісарів:

„Вчора ми отримали ультимат від совіта народних комісарів (з галерії підіймаєть ся сьміх); ми негайно зібрались, обміркували сей ультимат і дали свою відповідь. Докладуючи про се, Генеральний Секретаріят просить Раду дати свою відповідь, чи ми справедливо зробили чи ні?"

Салтан (у с.-р.): „Наша партія признає право на самоозначенє національности аж до відділеня. Сї гасла і большевики твердять давно. Ми їм вірили. Але вони показались такими-ж централїстами, як і правительство Львова і Керенського. Вони допускають самоозначенє тільки під своєю контролею і годі тільки, як Рада буде слухатись їх наказів.

„Теперішну боротьбу можна назвати боротьбою між централїстичним правительством Петрограду і демократією України. Нам треба охороняти свою свободу, права і землю від наших ворогів, але як що можна не доводити діла до кровопролитя або можна зменьшити його, то треба звернути ся до великоруського народу, щоб розяснити йому політику народних комісарів щодо України. З сим же самим треба звернути ся і до великоруського війска, котре пхають за кровопролите.

„Рада повинна санкціонувати ту відповідь большевикам, яку дав їм Генеральний Секретаріят".

Генеральний секретар військових справ **Петлюра** повідомив зібране про репресії, яких большевики допускали ся проти Українців на фронті.

Секретаріятови стало звісно, що большевики думають захватити штаби фронтів. Але ми їх випередили (оплески).

„Се пройшло без пролитя каплї крови. Далї вияснило ся, що большевики ідуть на Київ. Але тут також ми зробили заходи для розброюваня большевиків. Ми з фронту війска не брали, а обхидились військами із запасу і тилу.

„Большевики почали оголити фронт (Вигуки: „Ганьба!").

„Назначений головнокомандуючий фронту генерал Щербачов обіцяв підлягати урядови Української Народної Републики.

„Ультимат комісарів — се тільки початок агресивних заходів проти нас...

„Тепер становище таке, що необхідно зробити заходи, щоби права нашої републики і народу не були потоптані. Ми будемо тільки відбиватись, але твердо і рішучо — скільки у нас є сили.

„Ми будемо — закінчує С. Петлюра — охороняти свої права, як того вимагає любов до свого краю і народу.

„Ми певні, що такими ідеями переняте наше війско (оплески)."

Після детального обмірковання справи Рада одноголосно (1—стримав ся) ухвалює таку резолюцію, внесену фракциями *д. с.-д. та у. с.-р.*:

„Вислухавши повідомлене Генерального Секретаріяту про ультимат з погрозою оповістити війну, який петроградська рада народних комісарів прислала урядови Української Народної Републики, а також про відповідь Генерального Секретаріяту на сей ультимат, задовольняючись оповіщенем Генерального Секретаріяту та змістом його відповіди петроградській раді народних комісарів, але разом з тим вважаючи необхідним, щоб уряд Української Народної Републики вжив усїх заходів для того, щоб не допустити викликаного радою народних комісарів взаємного пролитя крови української та великоруської демократій, Українська Центральна Рада переходить до чергових справ".

Засїдане затягло ся далеко за північ.

(„Нова Рада").

А. Гляковський.

НАЙМИТИ.

Краю милий, краю любий!
Деж волю здобута?
Деж та слава синів твоїх,
Що розбили пута?
Що здобули тую волю,
Царський трон розбили,
Пригнїчений, трудящий люд
Весь від сну збудили?
Нема вже їх... Віддячили
За добрі подїї —
Тих велетнїв, тих лицарів —
Й сказать не посьмію...
Наглумившись, закували
В тяжкії кайдани...
От така то в нашім краю
Волечка кохана.
Схаменїть ся-ж, бо край гине,
Гине наша воля,
Усїм жити тяжко стало,
Усїх гірка доля!
Що не день то кров ріками
Безупинно ллеть ся...
Німця в гості запросили,
А Німець сьміє ся.
Схаменїть ся, недолюдки!
Воля вже розпнята,
Увесь край огнем палає,
Пійшов брат на брата!...
Кати, зьвірі люті!
Що ви наробили?
Була воля й нема вже їй,
В крови утопили...
Продали край, а люд темний
їм так сліпо вірить,
Тим наймитам Вільгельмовим...
Нам вже не посилить...
Війско з фронту розбігло
[ся —
Годі воювати
Красше край свій любий,
[милий,
Свій край мордувати.
На заміну Ленїн збира
Червоних гвардійців,
Веде Абрам їх на Київ,
А потім на Німців...
Україно, вільна: пташко,
Ненько моя мила...
Не лий сльози по тій волї,
Бо в нас є ще сила.
Встане нарід український,
Щоб захищать волю,
Пійде дружно здобувати
Красшу тобі долю.
А ти, Абраме нікчемний,
Ми тебе чекаєм
И твою банду розбишаків
Щиро привитаєм.
Тільки сунь ся й не рад будеш,
Безсердешний кате!
Всї ви наймити німецькі...
О, будьте-ж прокляті!

(„Засїв"), 27. січня 1918 р.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ! ПОЗІР!

Заходом Ком. Українських Товариств з Ансонії і Дерби, Конн.
— відбуде ся —

КОНЦЕРТ

в память 104-літних роковин уродин ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

в неділю, дня 31. марта 1918 р.

в Джермання гали, при Мейпл стр., Ансонія, Конн.

Початок о годині 4-тій пополудни.
ВСТУП 50 і 35 центів.

ПРОГРАМА.
ЧАСТЬ Д.

1. Вступне слово.....т. В. Калина
2. Дум мої, І. Вороклевич-Тополькицький.....хор мішаний
3. Одна гора, сольо.....т. Лаврів
4. Та не дай Господи (Огні горять), хор мужеський, сольо: Шевченко, муз. Воробкевича, скорочене сольо відспіває т. І. Радзіх, говорене сольо відспіває т. С. Баюс.
5. Чогось мені тяжко, М. Волошина.....хор мішаний
6. Тополя, декламація....п. Т. Семчишин
7. Бандура, хор мішаний, Гр. Давидовського — Соли відспівають: сопран А. Томцьо, тенор С. Баюс, баритон І. Радзіх.

ЧАСТЬ Е.

1. Відчит про Шевченка....т. А. Мерешко
2. Гимнаїзи, хор мужеський, слова Шевченка, муз. Бортнянського, Бортнянсьо сольо відспіває І. Радзіх, тенорове С. Баюс. Декламацію виголосить Т. Пастушак.
3. Ой пуще я конченька, трио з хором мужеським, тенорове сольо відспіває.....п. С. Баюс
4. Пісенде до живих і мертвих, декламація.....т. В. Калина
5. Гребонем сиза, п. Н. Шпорта бруньхор мішаний, сопранове сольо відспіває.....Анна Томцьо
6. Заклинаю, слова Шевченка, музика Воробкевича, баритон сольо відспіває.....І. Радзіх
7. Кінцеве слово.....т. В. Калина
8. Вже воскресла Україна...хор мішаний

Українці і Українки! Не забудьте, а прийдіть всі, щоб пошанувати память великого генія Т. Шевченка. Хто тілько чує, що належить до української родини, хто хотіло би дати свою Матір-Україну, нехай прийде дня 31. марта, щоб звеличати память тої незабутної Кобзаря Т. Шевченка.

Комітет.

36-38

ХТО ХОЧЕ ПРОЧИТАТИ?

Чи хотіли би Ви лішше знати? Чи хотіли би Ви знати прикмети? Зрозуміти більше по грецьки? НЕ ВЖЕЖ, ЩО ТАКІ!

Всі ті Ваші бажаня сповнять ся, як Ви будете знати англійский язик. Подивіть на своїх знакомих, говорячих по англійськи, як їм все в контуру. Вони знають англійскі газети, ходять до театрів, беруть ся до торгівлі і все понимають. Чи Ви не хотіли би стати такими? Коли Ви слабо або і вовсім не знаєте англійскої мови, то не кваріть ані гаві! часу, а цаки дорогу нашуть до нас лист і заплоть 10 центів гріша або марки, а ми вишлемо Вам пробну лекцію і покажемо Вам як на гарантиємо вивчити Вас в трох місяцях говорити, читати і писати по англійськи на основі чайно малою оплатою. Учащати до сеї школи вищщо. Ми учимо заочно. Лекції висилаємо почтою до всіх країв Америки. Тисячі людий покінчили сю школу і тепер вони дякують нам. Чи сама дорога і Ви. — Адресуйте:

AMERICAN PREPARATORY SCHOOL
525 W. 47th St., New York City.

Читайте „Свободу" і приєднуйте нових передплатників!

Запір є великою небезпекою.

яке потрягає за собою ВСЯКІ НЕДУГИ і ПРИКРІ ТЕРПІНЯ: заперлене слідні кишки, забуреня утроби, нестравність, брак апетиту, запорот і біль голови, зігнилий запах з рота, нечиста кров, нижки сніпи на чирати, прищі і т. д. Безсонність, нервовість, знеохота до житя. Сьвітові слави КАЛЬВАРІЙСЬКЕ Вино Лічниче лічить запір а заразно усуває всіляні недомагання, які виникають ЗАПІР. НЕ ЖИЙ гірної соли, не уживай пігулок прочищаючих, не дий так зовимих „ГІРКИХ ВИН", бо викликують СТРАШНІ ворчі жолудкові, почім в кишечнік чаї знов вертає стара біда ЗАПІР. Зовільнь себе від тих клопотів раз. НА ЗАВСІГДИ. Купіть ще НИНІ КАЛЬВАРІЙСЬКЕ Вино Лічниче а побачите як воно добре діяє.

КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ВИНО Лічниче увільнить Вас від ЗАПОРУ, додасть Вам здоровя, сил і кріпкости. Знова станеш веселий, охочий до праці і забави. — ПАМЯТАЙТЕ, що на звертаємо гроші, хто докаже, що КАЛЬВАРІЙСЬКЕ Вино Лічниче не є таке як описуємо. КАЛЬВАРІЙСЬКЕ Вино Лічниче коштує одна фляшка $1.10 до набуття в АПТИКАХ, в більших складах, у наших агентів або прямо у властителів:

D. WROBLEWSKI & CO.,
Dept. R. R.
196 East 4th St., New York City.

ВОЄННІ ВИНАХОДИ

ПОМОЖУТЬ ВИГРАТИ ВІЙНУ.

ЗНАЙДУТЬ:

1) Приряд, за помочию котрого одна або більше осіб можуть взлазити ся в гору в цілих обсервацийних.
2) Уліпшеня в карабінах і артамах.
3) Багнет з приядом до перетинаня дротів.
4) Воздушна бомба, яку безпечно можна переносити в еропланах і яка зависїла висловлює коли її кинд ся.

ПИШІТЬ по мою БЕЗПЛАТНУ книжку в якій находить ся 1000 потрібних винаходів а також по спеціяльну ліст-пожадник винаходів воєнних.

Я ПРОВІРЮЮ винаходи БЕЗПЛАТНО.

УДІЛЯЮ інформацию згодом, винаходів які уже є в праці патентовім. Все ДАРОМ.

ПИШІТЬ СЕЙЧАС ДО:

A. M. WILSON,
патентовий адвокат
801 Victor Bldg., Washington, D.C.

ПРОФЕСОР ЛІКАР B. F. MULLIN

гідний довіря лікар спеціяліст ДЛЯ УКРАЇНЦІВ.
411 4th AVENUE,
(напрямо почти)
PITTSBURGH, PA.

X-Ray (електрична) батарея.

38-літна практика лічити досягла тисячів недужих. Коли Ви згляду на рід Вашої недуги, приїдьте вилічити ся. Уділяю лише найлішні ліки з Европи і Америки і з других частей світа при дійсно чоловіколюбивій вартості. Я хіру у всіх случаях, які найду відповідні до ліченя. Приїдьте до мене а одужаєтесь. Я скоро будете вилічені. 142-

НИЗЬКІ ЦІНИ.

БЕЗПЛАТНЕ БАДАНЕ.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: від 9. рано до 7. веч. В неділї від 10. до 2. полудня.

Своїми власними силами.

Нам, Українцям, вже таке судило ся, що від початку нашого державного і національного істнованя ми не мали вірних приятелів. Були в нас приятелі, але такі, які в найкритичнїйші хвилини зривали союз з нами; були такі, які в рішаючій битві переходили на сторону нашого ворога; а були й такі, які, користаючи з нашої хвилевої немочи, робили насильство над нами.

Коли в 1648 роцї гетьман Богдан Хмельницький розпочав безпощадну боротьбу з Польщею за вольности українського народу, і покликав собі до помочи татарського хана, то під Берестечком, де рішала ся доля українського народу і польської шляхти, хан покинув війска Хмельницького, а самого гетьмана забрав у неволю. — Коли в Переяславі 1654 року Богдан Хмельницький заключив союз України з Московщиною, користаючи з нашої хвилевої немочи, не дотримала угоди, уневажнила союз і Україну зробила своєю провінцією. — А коли під грозою революції в 1848 роцї Австрія завела у себе конституцию, даючи всім народам монархії рівне право національного, культурного й економічного розвитку, то сю конституцию пристосовано з часом лише до Німців і Поляків, а Українцям, Чехам і иншим народам оставлено конституцию на папері.

Таких фактів, таких болючих спомиків є много в нашій історії. Тягнуть ся вони червоною ниткою від найдавнїйших аж до теперішних часів.

Є народи щасливійші від нас; є народи, які мають ворогів, але мають і приятелів; є народи, які борять ся за свої імперіялістичні інтереси, а прецінь демократичні держави, крім і народи є їх приятелями. А у нас нема приятелів; є лише вороги, або такі люди, що відносять ся до нас байдуже. Поляки, які сотками літ гнобили Українців, Білорусинів і Литовців, находять нині симпатії демократичних держав сьвіта, а Українці, які боролись ся за демократию, є нині ворогами в очах демократичних держав. І чому се так?

Чому нині, коли провадить ся війна демократії проти імперіялізму, коли правда воює з неправдою, — демократичні держави не мають симпатії до України, до тої України, яка була першою республикою в Европі і 300 літ тому борола ся за демократичні ідеали? Чи може боротьба українського народу за своє власне істноване не є демократичним ідеалом?

У нинїшній війні заблисло сонце свободи многим поневоленим народам. Заблисло сонце свободи Фінляндцям, Литовцям, Білорусинам, Полякам, а також і нам, Українцям. Сотки літ ті народи борели ся за своє істноване; сотки літ вони провадили боротьбу проти ненависного царату і та боротьба скінчила ся їх побідою... Нині ті народи почали або почнуть жити своїм власним житєм, почнуть або почали вже будувати свою власну державу.

Деякі народи ликують, а у нас запанувало розчароване. У деяких радість, бо їх щастєм тішать ся другі, а у нас, Українців, розчароване, бо на наше веселе обличє ніхто не відповів усьміхом...

Читаєш пресу: московську, французьку, англійську, американську — уся вона тішить ся здобутками Фінляндців, Литовців, Поляків і инших; але не тішить ся здобутками Українців. Що більше: ся преса признає Полякам право навіть до чужих (литовських, білоруських, українських) земель, а нам відмовляє права до своєї відвічної землї, Холмщини. 15-міліоновому польському народови вони признають право до самостійного істнованя, а нас, 35-міліоновий український нарід, вони чомусь то хотїли би бачити дальше рабами.

Історія сьвідчить, що навіть у боротьбі за найдемократичнїйші ідеали ми були все самі. Ми не мали нїколи нікого до помочи. У нашій найчорнїйшій годині, коли царат в Росії, а польська шляхта в Австрії знущали ся над нами, то анї з одної політичної трибуни не підніс ся голос протесту проти сього насильства.

Але се вже спомини. Ми вміли пережити ті часи, бо в хвилях розпуки у нашім таки народі зявляли ся мужі, які давали нам розраду. Вони казали нам, що будемо терпіти доти, доки остаточно не прийде час нашої побіди.

У нас не було приятелів і нема їх, але ми тим не смутимо ся, бо не в приятелях наша надія, але в нас самих. „Вся наша надія в нас, вся сила в народі" — каже проф. Михайло Грушевський, президент Української Центральної Ради. Ми самі були у боротьбі за наше істноване, ми самі бороли ся проти панщини і проти царату — і побідили!

Також і нині український нарід повинен показати своїм ворогам і байдужим до себе людям, що у нього є ще настільки засобів, аби своєю власною силою, своїми власними жертвами збудувати свою власну і могучу державу.

А тоді вже „приятелі" самі зголосять ся до нас...

Від чого?

Від чого так нудно й сумно на душі,
Вже так журливо буря десь в гаї?
Від чого молить ся й плакать перестав,
Голову туманить?... Скажіть, щоб я знав.
Від того я плачу гіркими сльозами,
Що зробились люди злими ворогами.
От чого молить ся, вірить перестав,
Бо думки й надії ворог мої взяв!
Чого-ж не щебече в кущах соловейко,
Чом не плава в морі білий лебедонько?
Чого се природа, зорі, небеса
Змарніли, зблїднїли... пропала краса?
Не щебече більше в кущах соловейко,
Бо дуже змарніла мила, рідна ненька.
Скотилась блискуча, гіркая сльоза,
Бо на сьвітї правди щирої нема!
Від чого природа сном могильним спить
Й дзвін гуниий срібляний не будить?
Чого-ж мовчать гори, й море не шумить,
Чого бідне серце мліє і скимить?
Від того сумління, як темная мла,
Що вже все стало одна суєта!...
Від чого-ж о, Боже, кремениї серця
Не змягчить росою горяча сльоза?
Від того, що в людях кривда, суєта —
Нема в серці віри, на шиї хреста!

Н. А. Непомнящий.

УКРАЇНСЬКІ ПАТРІОТИ

ті, що мають горяче серце для свого народу, любують ся, коли читають патріотичні, тепло написані статї, вірші та поклики. Такого матеріялу є повно в календарі Українського Народного Союза на 1918 рік. Хто хоче добре навчити ся патріотичних висловів, нехай вивчить патріотичні статї і вірші на память. Щоби навчити ся на память, треба мати книжку. Тому кождий горячий патріот цехай старає ся купити собі календар У. Н. Союза на 1918 рік. Календар дуже дешевий, бо коштує лише 50 центів. Коли по деяких українських кальоньях є гуртки патріотичної молодїжи, то нехай всі разом поскладають по 50 центів і вишлють одно замовлене на таку адресу:

"SVOBODA"
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Що ви будете робити нині по шістій годині? Ану, зарядіть ся першою Елевою, а там найдете силоя між 5-ою і 6-ою улицею, ніде вас лише зацікавить. Co e Karchall Kook Kitchens. Уявайте на ваш ставрунок. 36-38

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

МАКАЛУ, ПА. Бр. Сошествія св. Духа, від. 7, повідомляє всїх своїх членів, що річний мітинг відбудеть ся дня 1. квітня о годині церковній, о годині 1-ній пополудни. На тім мітинґу повинні явити ся кождий член заділяного, що буде вибирати ся новий уряд. Котрий член не явить ся на сім мітинґу, буде караний після статута.

І. Когут, предс.; Н. Пугир, секр.

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ., Тов. ім. Т. Шевченка, від. 64, повідомляє своїх членів, що звичайний мітинґ відбудеть ся 7. цьвітня о 2. р. в 2-ій годині пополудни. Просить ся Товаришів прийти на мітинґ і вносїнцїя своєї належности, бо-гроший більше не будуть ся висилати за тих, котрі дадуть за місяць март. А ті, що мали надплачено за 3 місяці, то за місяць цьвітень мають платити. — В. Берходяк, секр.

ІСТ ЮНІСТАЦІЯ, О. Сестрицтво Пресвятої Діви Марії, від. 149, подає до загальної відомости, що на щорічним мітинґу дня 10. марта с. р. зістав вибраний отсей новий уряд: Марія Омелян, предс.; Катерина Шубедяк, заст. предс.; Марія Колодієвич, секр.; Марія Омелян, заст. секр.; Марія Лєгнько, кас.; Анна Мацюна, заст. кас.; Текла Бортнич і Марія Біла, контрольори. Мітинґи будуть відбувати ся кождої другої неділї по вечерни.

Марія Омелян, предс.; Марія Колодієвич, секр., Марія Лєгнько, кас.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Бр. св. Дмитрія, від. 288, повідомляє всїх своїх членів, що звичайний мітинґ відбудеть ся дня 31. марта о 2. р. точно о годині 2-ній пополудни, в сали німецкій при Бутовнуд ул. На тім мітинґу повинен кождий член явити ся, бо мають ся пару справ полагодити. Ті справи, котрі возьметь ся під голосованє, то для добра членів, а на користь братства. Такожем просимо старих і нових членів, котрі погубили свої відзнаки, і новопринятих, котрі ще не мають відзнак і шапок, щоби прийшли на сей мітинґ, а отримать шапки і відзнаки. Тож кождий член повинен прибути на сей мітинґ, або потім не карічак, що він не має свого або того, або не чув сих справ, котрі мають сего мітинґу рішати ся. — А. Варвинко, пр.; П. Верхун, кас.; І. Семенина, секр.

ПОДЯКА.

Складаю сердечну подяку Хв. Урядови У. Н. Союза за признанє мені з фонду зборних запомоги в сумі 50 долярів, які я отримала через місцевий уряд, котрий доручив мені гроші в так непасним положеню і це дорого у цитали в такій дорогій постаци, бо вже 9 місяців моя слабість тримає. Не маю сил Вам відповіти на тепер, тілько Бога прошу, аби я ще підужала. Отож відповіди ся до вас, Сестри. Вступайте громадно до У. Н. Союза, бо в разї якого нещасти ніхто вас не поратує, а від У. Н. Союза прийдуть вам з помочию. — Марія Камінська, членкиня 36 відділу У. Н. Союза в Рочестер, Н. Й.

Сими днями вийшла з друку книжочка про

Митрополита АНДРІЯ ШЕПТИЦЬКОГО

Ціна 25 центів.

Сю книжку можна купити у "SVOBODA"
83 Grand St. Jersey City, N. J

Читайте українські книжки і газети, бо часте читанє веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок до дитарні „Свободи".

THE NEW RIVER COMPANY

Оперує 15 копальнями в околицях Ню Ріверу, більшість в них находить ся при двох дорогах зелїзничих, які дають добру достачу вовіз в тимсамім і роботу на кождий день. Добрі школи, церкви і т. д. Тут є ще продаж мешкальні доми для робітників на легкі місячні сплати. Задля тривалої роботи, добрі майнери заробляють від $100.00 до $125.00 на кождих два тижні. Може дістати тут роботу кількох майнерів. Голоситься можуть лише добрі робітники. Коли ви сим зацікавлені пишіть або голосіть ся у Вашій мові до

MR. C. P. ANDERSON, McDONALD, W. VA.

НАСІНЄ.

Управляйте свої огороди і садки ярину, заощадите богато гроший.

Мають вибору надсилить вік насіння, яке посієте. Купуйте насіння з нашого складу. Наше насіння є найлїпше. Маємо великий запас найлїпшого насіння фармерських, ярицих, огородових і цьвітів.

Для малих огородів даємо 14 пачок ріжнородного насіння, вартости 15 центів кожда, ЛИШЕ ЗА $1.75 замість $2.25.

Роди поодиноких насінь в пачках:

1. Бураки огородові	15	шт.
2. Капуста вчасна або пізна	15	"
3. Капуста червона	15	"
4. Морква	15	"
5. Огірки зелені	15	"
6. Огірки малі	15	"
7. Селера	15	"
8. Ріпа біла або червона	15	"
9. Салата головкова	15	"
10. Цибулька жовта або біла	15	"
11. Редьква біла або червона	15	"
12. Редьква зимова	15	"
13. Петрушка	15	"
14. Помідори (томейтов)	15	"
15. Бруква	15	"
Разом	$2.25	

а ми продаємо лише за $1.75.

Замовляє пакнадужемо сейчас. — По цінник всяких инших насінь пишіть сейчас. Гроші висилайте мой-ордером, готівкою в реджистрованім листі або чеками. — Адресуйте:

INTERNATIONAL SEED CO., 435 Fourth Ave., PITTSBURGH, PA.

СТІЙ!

ХТО ТАМ?

Приятель — з Гелмарс?

Ходи — Гелмарс — приятель. Чиж вони не є приятельські?

13 Cents

Фабриканти НАЙЛІПШОГО ВОДА Турецьких і Єгипетських Цигаретов в сьвіті.

Anastaynos

HELMAR

ТУРЕЦЬКІ ЦИГАРЕТКИ!

ВЕЛИЧЕЗНЕ НАПРУЖЕНЄ.

Много справ нинїшних днів переповнює кожду хату. Напруженє, яке мусимо переходити, вимагає нечуваних здібностий, які годі собі уявити без доброго здоровля. Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина є якраз сим ліком, який нині оказує ся найбільше пожиточний. Запір, лихе травленє, вітри, болї голови, мігрена, нервовість, брак енерґії, загальне обезсиленє і всї другі забуреня получені з недомаганями жолудка, будуть усунені, коли будете уживати Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина. Сей лік вичистить жолудок, улекшує травленє, привертає апетит і скріпляє ціле тіло. Ціна $1.00. В аптиках. Трінера Лїнімент, який є незрівнаний в случаях ревматизму, невральгії, болїв в крижах, утомлених мязів, звихненя, опухнення і т. д. повинен бути постійно під рукою в Вашій хаті. Ціна 35 і 65 центів. Почтою 45 і 75 центів.

JOSEPH TRINER CO.,
1333—1343 S. Ashland Avenue,
Chicago, Ill.

Чудовий винахід! — Таємничі Фотографії!

Є се найновійший науковий винахід цього століття. Кождий без жадного досьвіду може зробити знамениту фотографію з меншає як пів мінути. Не потрібно бути фотографом, не потрібно жадних приладів, анї апарату, анї каміц, анї власних, анї темної кімнати, лише потримаєте картку нашого спеціяльного паперу однакно чийогось лиця і вложите помиїне до спеціяльної води, то на картці сейчас появить ся гарна фотографія. Се є замітна новість, котра кождого чоловіка здивує. Пачка містить в собі паперу на 32 фотографії, котрі вишлемо кождому, хто надішле 10 центів сріблом в звичайнім листі. Коли хочете на пробу той чудовий винахід, то пишіть зараз зазначивши з листі 10 ц. сріблом, до: 34-43

PRACTICAL SALES COMPANY.
708 North May St., Dept. 29. Chicago, Ill.

„МІСІОНАР"

се одинокий (відай) на цїлу соборну Україну — український католицький місячник.

МІСІОНАР — се орган таких релїґійних католицьких братств як „Апостольство Молитви" і „Бр-во Найсьвятїйших Тайн".

МІСІОНАР — учить віри, зацікляє здоровя, католицьку мораль серед нашого народу.

МІСІОНАР — також опікує ся ТРИЙЦЯТЬ ТРОМА ХЛОПЦЯМИ-СИРОТАМИ, будучими місіонарями.

МІСІОНАР — коштує лише 50 центів на рік — і то за 36 сторінок що місяця, або за 432 сторінки за рік.

ЧИ ВИ ВЖЕ КОЛИ ЧИТАЛИ „МІСІОНАРЯ"? ЧИ ЗНАЄТЕ, ЩО ТАКЕ ПИСЬМО ВИХОДИТЬ В ФІЛЯДЕЛЬФІЇ?

Пришліть 6 цнт. марками, то дістанете одно число, а потім схочете то пришлете решту, а ні то ми не будемо гнївати ся. АБО ПРИШЛІТЬ 50 ЦНТ. МАРКАМИ АБО МОНЕЙ ОРДЕРОМ НА ЦІЛИЙ РІК — ТО ЩО МІСЯЦЯ ДІСТАНЕТЕ КНИЖОЧКУ З КРАСНИМ НАБОЖНИМ ЧИТАНЄМ. Заявіть „Місіонаря" собі і своєму приятелеви.

Пишіть до:

"MISSIONARY"
818 N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, PA.

DR. BROWN дентист, 45 East 7th Street, недалеко перекм. NEW YORK, N. Y

Всїлякі роботи лікарсько-дентистичні по умірковавих цінах. При вихиданю вуби уживаю спеціяльний спосіб для впечуваня, так що пацієнт зовсїм не відчуває болю. Офіс вимощений у всї найновійші інструменти і є вирішено чистий. Ціни легкі.

Bulgarian BLOOD TEA

ВЕСНА ПОКРИПИТЕЛЬ

Болгарський Кровний Чай до пиття горячо перед снанем, добрий, стародрозвичаєний, весняний чиститель крови—усуває наслїдки зимової перестуди.

Весна є порою обновленя природи. Обновіть свою кров, а уникнете умученя і лїнивства сеї пори. Прочистїть Ваше тіло. Сотки тисячів людий уживає і поручає сей Болгарський Кровний Чай Г. Г. Фон Шпіка. Він є природним ліком і Ви неуживаючи його відрікаєтесь сьвідомо обновленя свого здоровля і енерґії.

Велика пачка для родин на пять місяців коштує $1.00; почтою $1.10; шість пачок $5.00, почтою $5.25 і висилаємо всюди по одержаню належитости або на C. O. D.

Адресуйте до:

Marvel Products Company,
29 MARVEL BLDG., PITTSBURGH, PA.

Karefull Kook Kitchens
Кухня для робітників родин

ЗУПА ПРОДАСЬСЬ ДО ХАТ 6 ЦЕНТІВ
МЯСО ПРОДАСЬСЬ ДО ХАТ 6 ЦЕНТІВ

Новоснована компанія, котрої цілею є давати добре їдло працюючим людям по найнизшій ціні — се найновійша вість на Іст Сайд міста Ню Йорку.

Знаменита і економічна система при закупні продуктів, уможливлює сій компанії продаванє страв по так низьких цінах:

1. Найнт знаменитої зупи.....
2. Великий кусень сьвіжого, пареного мяса, без костий..... **6 цт.**

Ся кухня є не лише великої ваги для родин, яких муж і жінка працюють, але також і для родин, яких жінки остають в доми і варить страву для мужів. Не можливо є для нікого купити за так низьку ціну так добру і так много страви навіть з сирих продуктів, як дає ся компанія вже готову до їди.

Тикети будуть продавати ся по 6 цт. один.

Кожда особа може купити до хати страву складаючу ся з зупи і мяса по..... **6 цт. за порцію**

В день отворенн 4-го марця одержить кождий хто купить один тикет на зупу ОДНУ ПОРЦІЮ МЯСА ДАРОМ.

Не забудьте принести своє начинє.

94 First Ave., межи 5 і 6 улицею **New York City.**

ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Єсли ви терпите на нову або застарілу хороб і не дістали жадної помочи у спеціялістів,

Прийдіть до мене — а я доведу до результату

скоро, тревало і за малу нагороду, без нікної переви у Вашім занятю. Мої офіси находились через довгі роки в тім самім будинку, і мене знають як осторожного, рвного і успішного спеціялиста. Одна візита в моїм офісі і точна екзамінація упевнить Вас, що Ви вступили на дорогу яка веде до здоровля.

Коли Ви терпите

хронічні болї голови, заворот голови, привиди, мачнчть ся Ваші в очах, слаба память, слабі і нервні нерви, безсонність, болї в карку і хребті, ревматизм в суставах, слабість горла, шкірні кльопоти, недомагання молодих і кишок, невральгічні болї, вистрли на язику і запір. Прийдіть домови. Найновійші і признані научові методи лїчення при застосуваню ЕЛЕКТРИКИ і ВДИХУВАНЯ запевнить Вам по всі часи можливі успіхи.

ПОРАДА ЗОВСІМ ДАРОМ. ПРИЙДІТЬ НИНІ.—НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ.

Dr. HANNON, СПЕЦІЯЛІСТ 146 East 14th Street, Напроти Tammany Hall NEW YORK CITY

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол.—Вечер: від 6 до 8. В неділї і признані сьвята: від 10. до 2. в попол. лише

ОСЬВІНЯ ПОЧКАЛЬНИЙ ПОКІЙ

Коли чоловік є хорий

то першою річчю, яку він хоче знати є де знайти доброго лікаря".

Коли зверне сеї кроки впрост до заведеня Др. Кафмана, 607 Маркет Стрїт, Філядельфія, то знайде практичних спеціялістів за якими шукальисте без страти часу і гроша на инших лікарів.

Коли його відвідаєте то запевняю, що лікар є дуже обережний в виділюваню діягносиз вашої слабости; то є, що він шукає докладно нашо Ви хорі. Його заведеня є зпосмотрене в моднї і докладні апарати, так що коли потреба аналїзи крови, хемічної аналїзи мочи, оглянени лучами Х-рей, або що иншого, то він має під рукою для Вас. При помочи тих рознаїдів докладного розслїдженя недуги мущини, неможливим є ошибка.

Лікар скаже Вам яка є уміркована ціна за лїчене. Жаден чоловік не може відійти задля браку гроша. Кождий робітник може числити на поміч лікаря, якщо може сплачувати йому належитість тижнево або місячно, як може, а його оплата задля його великої практики є так низька, що жадний хорий не повинен оставити ся йти до него. 21-33

Його інституція має кождий найновійший апарат до оглядини хорих: Статік, Гальванік, Фарадік і Гай Фріквенсі Електрісіти; Озоне Інгалаторіюм, Електрік Осціляторс) і инші модерні апарати.

ВІН ЛІЧИТЬ ВСІ НЕРВОВІ, ХРОНІЧНІ І ЗАДАВНЕНІ НЕДУГИ, ЯК: СЕРЦЯ, ЖОЛУДКА, УТРОБИ, НИРОК, ПОЗНАКИ МОЧОВІ.

Прийдіть до него і станьте здоровим.

Оглядини і порада даром.

ОПЛАТА НИЗЬКА І МЕДИЦИНИ ДАЄСЬ.

DR. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET, Philadelphia, Pa.

ГОДИНИ: від 9-ої рано до 8-ої вечер; в неділї від 10-ої рано до 1-ої попол.

НЕ ДОБРИЙ ПРИМІР дають ті одинцї, котрі хочуть читати „Свободу", а не платити за неї. Коли хто є бідний, то се зрозуміле, бо бідного треба спомогти. Але, хто має якийтакий гріш, той не повинен жалувати його на свою газету.

Даром! Цілковито даром!

Кождий з вас дістане на сьвята в презент пополучаний чудовий годинник. Коверти його незвичайно сильні, закручені на гвинти, що чистий і важкий. Нікому не спишить, ні як пішлить, ні направи не потребує. Годинник сей одержите даром коли замовите собі у вас грамофон. Величина його 14 цалів широка, 14 дюйм. а 10 висока. Зроблений з магонового дерева, украшений красними фігурами. Гра дуже звучним і чистим голосом. Коли вам тяжко на серци він вас розвеселить, коли почуєте звук української пісні, вам здаєсь, що ви в рідній сторонї між своїми забавляєтесь.

Будова його так незвичайна, що дійсно може бути прикрасою вашої кімнати. Долучуємо до него 4 пісні або музичні продукції. 1000 голок даром. Сей годинник і грамофон разом коштує лише $9.95. В замовленю долучите $1.00 задатку, решту заплатите при відбираню товару. 34-40

Standard Supply Co., 1631 N. Paulina St., Chicago, Ill.

ПОСМЕРТНІ ВІСТИ.

Мандзак Іван, член від. 107. Вступив до У. Н. Союза 31. марта 1917 р. Походив з села Просїк, пов. Самбір, Галичина. Помер на сухоти дня 2. січня 1918 р.

Вітонько Лука, член від. 170. Вступив до У. Н. Союза 22. марта 1910 р. Походив з села Черниївці, пов. Збараж, Галичина. Помер на сухоти дня 2. січня 1918 р.

Потечник Іван (стар.), член від. 229. Вступив до У. Н. Союза 27. серпня 1905 р. Походив з села Березова, пов. Добромиль, Галичина. Помер на спуталну черевної оболони дня 27. грудня 1917 р.

Чужик Стефан, член від. 244. Вступив до У. Н. Союза 24. лютня 1909 р. Походив з села Морохів, пов. Самбір, Галичина. Помер на сухоти дня 13. січня 1918 р.

Ожуга Іван, член від. 28. Вступив до У. Н. Союза 19. лютого 1910 р. Походив з села Черетчиків, стол. Гуменє, Угорщина. Помер на грудну недугу дня 11. лютого 1918 р.

Куйбіда Ілько, член від. 42. Вступив до У. Н. Союза 31. серпня 1916 р. Походив з села Бучачині, пов. Рогатин, Галичина. Вістав забитий в майні підчас праці дня 25. лютого 1918 р.

Жилевич Іван, член від. 179. Вступив до У. Н. Союза 31. липня 1916 р. Походив з села Ломомостиска, пов. Мостиска, Галичина. Помер на сухоти дня 7. лютого 1918 р.

Бурщин Ілько, член від. 186. Вступив до У. Н. Союза 30. червня 1910 р. Походив з Міклаї, Па., Зауґенї Державин. Помер на сухоти дня 2. лютого 1918 р.

Рендільська Анастазія, члениця від. 350. Вступила до У. Н. Союза 29. цьвітня 1916 р. Походила з села Ямірє, пов. Ясло. Галичина. Померла на сухоти дня 7. лютого 1918 р.

В. І. П.

РОДИМЦІ!

Вступайте громадно в члени Українського Народного Союза бо се одинока і найбільша українська організація в Америцї.

UKRAINIAN NATIONAL ASS'N. P. O. Box 76, Jersey City, N. J

БРІДЖПОРТ, КОНН.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ! ПОЗІР!

Заходом Тов. Гім. Січ перший раз в Бріджпорт відбуде ся

СЬВЯТО

в честь незабутого кобзаря Т. Шевченка

ДНЯ 31. МАРТА 1918.

в Українськім Народнім Домі під ч. 108 Кошут стр.

ПОЧАТОК ТОЧНО О 7. ГОД. ВЕЧЕРОМ.

ПРОГРАМА СЬВЯТА.

ЧАСТЬ І.

Вступне слово ..... тов. Іван Бойко
Відчит про Т. Шевченка .....
..... тов. Д. Поступенко
„Мені однаково", декламація .....
..... тов. Іван Каблак
„Розрита могила", декламація .....
..... тов-а А. Бойко
„Чигирин", декл. .....тов-а А. Сетчик
„Суботів", декл. .....тов-а М. Куз'ів
„Холодний яр", декл. ...тов-а А. Вучаста

ЧАСТЬ II.

СЦЕНІЧНИЙ ОБРАЗ „НА МОГИЛІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА"

відограють члени Січовини.

Дїєві особи:

Подорожний ..... тов. Никола Варгі
Селянський хлопець ... тов. Іван Каблак
Старий Бандурист ... тов. Никола Ганич
Закінчене сьвята ..... тов. І. Бойко

Дорогі Брати і Сестри! Кождий культурний нарід знає свою історію, письменників, поетів, композиторів і взагалі великих мужів, котрі за народ і для народа своє житє жертвували. Таким був Т. Шевченко, що через ціле житє не зазнав вільної хвилї, ув'язнений по тюрмах і засланю за те, що голосив свою правду.

Дорогі Брати і Сестри! Не лишайно ся по заду других культурних народів! Задубьмо родови, а зі щирих серцем відсьвяткуємо той день 31. марта с. р. так, як пристало на добрих синів Нечасткраїни. Запрошуємо щирих Українців і Українок з Бріджпорт, Саутпорт, Конн., і з околиці. 37

ЗА КОМІТЕТ ТОВ. ГІМ. СІЧ.:

Ник. Варій, кошовий; Іван Каблак, писар; Кирило Рубанець, скарбник.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

ОСТОРГА.

Якийсь цьвок волочить ся по сусїдних околицях Держави Сити і представляє себе між моїми знакомими, що він є уповажнений мною просити їх о зиклену помочи на закупно дутаркової машини. Таку вість дістав я з місцевости Елізабет, Н.Дж.

Я отсим перестерігаю всїх знакомих, щоби стерегись перед сего рода опутом.

А. САВКА.

Пошукую своїх двох братів **НИКОЛАЇ і ІВАНА КИБА**, котрі походять з Гошдо Великого, пов. Тустики, Галичина. Перебували довший час в Канаді. Хто про них знав або вони самі, зволять зголосити ся до: 36-38

MICHAEL KYBA, 506 Second Ave., New York, N. Y.

Пошукую свого брата **МИХАЙЛА ВИННИЧУК**, з Болятинець, пов. Коломия, Галичина. Він перебував в Аргентіні, Буенос Айрес, в Пол. Америці. Хто би о нїм знав або він сам, зволить зголосити ся до: 6-41

JESSIE KYBA, 506 Second Ave., New York, N. Y.

Пошукую свого брата **ПЕТРА НАУМОВИЧА**, походить з Ворвара, Галичина. Він перебував в Дуроїт, Мін. Хто би о моїх кранях о нїм знав, або він сам зволить мені донести на адрес: 36-38

WASYL NAUMOWYCH, 215 Henderson St., Jersey City, N. J.

Пошукую своєї сестри **МАЛАНКИ КОЗІЙ**, з села Ґасїйки, пов. Скалат. Перебувала в околиці Філядельфії. Хто би о ній знав, зволить зголосити ся на адрес: 36-38

WASYL KOZIY, 30 Ellem St., Waterbury, Conn.

Пошукую своєї товаришки **ОЛЬГИ ВОЛОШИНСЬКОЇ** в дуже важній справі. Прошу голосити на адресу: 37-39

ZUZEKNE CHAHARYNSKA, 195 Boyden St., Woonsocket, R. I.

Онуфрій Оліпин, находячий ся в італїйськім полоні, пошукує Семка Гараса з села Нитерпинець, пов. Збориз, котрий перебував в Зачч. Державах.

Пошукуваний зволить зголосити ся до адвк. „Свободи" по адресу полоненого, закучаючи 3-центову марку на пересилку.

В важній справі пошукую **ІВАНА ПАЙО**, родом з Вислїчка, пов. Самбір. Має перебувати в околиці Пітсбурга. Дам кращий дарунок, хто подасть його адресу, або він зволить зголосити до: 37

DMYTRO MASLEY, 124 Cottage St., Auburn, N. Y.

Пошукую свого шваґра **ФЕДЬКА БАЗЮ, ІВАНА ВАНДИЧ і ДМИТРА ВАНДИЧ**, родом з Нового Села, повіт Рудки. Їх Заучеки Держави приїхали в серпни 1913 року і перебували в околиці Ню Йорку. Хто їх ми знав або вони самі, зволять ласкаво зголосити на адрес: 36-38

MACIEJ LOPUSZYNSKI, Box 447, Mt. Union, Pa.

Пошукую свого кравна **ПЕТРА ГУДЗЮВСЬКОГО**-а села Скоморохи, пов. Бучач; має перебувати в Понстаун, О. Хто би о нїм знав або він сам, зволить ласкаво зголосити на адресу: 35-37

NICH. MARKIW, 240 Fulton St., Buffalo, N. Y.

Пошукую свого кравна **МИКОЛУ ШИЛЇНУ** з села Костьбиник, пов. Заліщики. Хто би о нїм знав або він сам, зволить зголосити на адресу: 35-37

ONUFHY STRANSKI, P. O. Saginaw, Hornby Junction, Minn.

ФОНОҐРАФ, кабінет, вартости $40.00, гарними рекордами, на продаж за $8.00. Все в добрім стані. Годинка: 33-4 21 E. 6th St., Room 2, New York, N.Y.

УКРАЇНЦІ! З причини фамілїйного непорозуміня **РОДАМ 126 АКРОВУ ФАРМУ**, земля орна і урожайна, 84 акрів оного поля, 4 акри грубого цукрового ліса, а решта пасовисько, 10 корів, бугай, одна ялівка, 4 воли, 5 безрог, 25 курчат, добрі будинки всї знарядя фармарські. Фарма продасть ся тано, бо просто від властителя. Дорга спосібність. Хто купить неповажує, дам $2000, готівки $2300, а решта на легкі річні сплати. По інформації писати до:

F. GLOWSKI, Road 2, Glenfield, N. Y.

Пошукую своєї жінки **КАТЕРИНИ КРАВОВСЬКОЇ**, замужна **БУТРИЙ**. Дам $5.00 агороди, хто подасть її адресу. 37

THEODORE BUTTREY, Box 78, Burnham, Pa.

ДОБРА НАГОДА!

Нашо Вам купувати фарму у агентів бо в компанії, коли я маю три власні фарми на продаж. Продам всї або одну з них. 1) 40 акрів землї, добрий ліс, около 20 акрів орної землї а решта пасовисько ліс. $1500 на сплату. — 2) 80 акрів, 6 орної а решта пасовисько і ліс, старі будинки, потік тече коло хати, фарма обсїяна сїном а 11¾ акра засїяно пшеницею. Ціна $3.000, половина готівкою. — 3) 77 акрів, 50 акрів під плуг, а решта пасовисько і ліс, потік тече коло хати, хата нова на 8 кімнат, новий шпихлїр, стоїла не вже але добра, молодий сад і стайнї, один акер пристосить около $200.00 приходу. Всї три фарми є в купі. Хто купить не пожалує. Кождому руку, що фарми спробовить ся. По всї інформації пишіть до мене, пластунка. 37-41

A. PELECH, R. F. D. No. 2, Cranesville, Pa.

МАРІЯ ВАЛЄВСЬКА

СТАРОКРАЄВА АКУШЕРКА

39 Ave. A, (cor. 3rd St.) NewYork,N.Y.

поручає П. Т. Земляцкам свої услуги. Робить також масажі і ставляє баньки.

Фарми і лоти на продаж!

Коли хочете купити фарму дешево і на добрих услівях і не опукатись, напишіть до свого краяна, котрий спродає фарми і чути вже через 15 лїт в місцевости, де є богато Українських фармерів, українські школи, й фабрик з 7 будуть на 10 акрах. Робота ще день і нїч. Платня добра, приїдьте сейчас а не пожалуєте до: 31-40

HARRY FANOK, Whippany, N. J.

ДАРОМ виконе 2 ЛЮСТРОВАНІ КАТАЛЬОҐИ річних річні: 1) годинників, зальнїчків, перстенів, музичних інструментів, ремоґлів, бритов, стерів, шкіпер, наплавників і много других всяких річий. Таком посїдаємо великий склад всяких книжок, як: обвлї, байки, пісни, колядн і календарі всякі. Пишіть сейчас на адресу: —40

AMERICAN SALES CO., 1926 W. Huron St., Dept. H., CHICAGO, ILL.

ДАРОМ! Кождий дістане каталоґ найгарнїйших річий і що нечуваних — даром, — хто надішле нам свою адресу і залучить 4 цнт. марку на оплату пересилки. 17—

International Sale House, 1 Union Square, New York City.

НОВІ ОБРАЗЦІ

правдиві фотоґрафічні репродукції з житя ГАРНИХ ЖЕНЩИН чарівних поз, в кольоровані відповідно до природи. Висилаємо в навчальних, важливих малюнках за ціну 50 ц. марками, тріщин або мозі-орґанум.

OWENS PUB. CO., Box 167, Woodcliff Lake, N. J.

МАЮ КРАВЕЦЬКИЙ штор до виняйму; відповідне місце, покоїв чимнїйше забіг, для доброго кравця. Но інформації прошу голоситись на адресу: 37-40

WASYL BEBYARCZUK, 1 E. Smith St., Herkimer, N. Y.

ЖМІЧНИК є одним з найлїпших средствок проти ревматизма, болїв плечий, колеин і болїв грудий. С помічне на болї голови, на болї суставів у рук і ніг, на нервні паралїжі, крупу, болї горла і зубів. СЕЙ ЛІК С ВИРОБУ СЛАВНОГО Д-РА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.

Відносити ся до генерального агента, залучаючи 3-центову марку на відповідь. 14—

MIKE FEDIW, 5 WASHINGTON AVE., HASTING ON HUDSON, N. Y.

НЕБУВАЛА НОВІСТЬ!

Новоннайдена патентована мастьь „САЛЬВА", котра є виробленою зі старокраєвих зіл, вилічила багато хвороб і ранних місцевостах, а в самім Вільмінґтонї многі люди лїтали вилічені з застарілих і кільканайцять рік. Се мастьь боїть рани від попечення, потовчення, приці всїлякого рода і т. п.

Прошу замовляти слати на адресу:

JURKO SAGAN 22-46 414 Queen St., Wilmington, Del.

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

має великий склад книжок всякого рода: історії, повісти, оповідання, байки, казки, поезії, співанники, молитовники, образи патріотичні, і релїґійні і много иншиї річий. Пишіть по катальоґ на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA, 664-668 E. 6th Street, New York, N. Y.

R. J. Glick АГЕНТ АСЕКУРАЦІЙНИЙ ВІД ОГНЯ.

Офіс находить ся в WILLIAM McCONNEL BUILDING SHAMOKIN, PA.

ШКОЛА АКУШЕРІЇ.

Учить ся АКУШЕРІЇ в нашій школї або в своїй хатї від нашою дирекциєю; старанна, цїнковита іскра наука; приймають кождого часу. По уділенню видане ДИПЛОМ. Адресувати: International School of Midwifery, Inc., Dr. S. Deutsch, Pres., 229 East 14th Street, New York City. Телефон: Stuyvesant 933.

ФАРМИ!

МАЄМО НА ПРОДАЖ більше число фарм ріжної величини і цїни, о дуже добрій землї, обсїяних, з будинками і інвентарями, положених близько таких міст як Нью Йорк, Філядельфія, Бостон, і инших фабричних міст і місточок, в котрих суть школи, церкви, фабрики, шпори і стації колїйові. Дуже догідні услівя сплати. По близші інформації пишіть на адресу: 194—

ФАРМИ, c/o American Ukrainian Exchange, 520 E. 6th St., New York, N. Y.

РІК ОСНОВАНЯ 1893.

Ім. з 21 камінним ЖЕЛЇЗНИЧИЙ ГОДИННИК для мущин і жінок закручує ся без ключика, позаочувальний і ґарантіємо на 20 лїт, подвійні коверти красно вирізані. Хоть безустанно точно і чисто, спеціяльно зроблений для людий, котрі роблять при копальнях, і ґарантує ся на 20 лїт. Незвичайна нагода. — Ми вишлемо сей годинник на кожу адресу на посилїнню (С. О. D.) $5.95 за аворт переслати з тим приказом, що кождий можу його оглянути, і если йому не подобав ся — то тоді не потребує платити одного цента. За такий годинник у иншого купця треба заплатити 25 дол. Дуже гарний 14 кар. золотом молоточкований ланцюжок в дармовсом долар за кажди до кождого годинника. 99—

EXCELSIOR WATCH CO., 1101 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

МОДНІ УБРАНЯ

До Моїх Дорогих Приятелїв:

Заощадіть для себе сей доход, який заживає рітейлер а купуйте Ваші удяги впрост у фабриканта. Коли Ви полячуєте купувати у нас, то і Вам напевно оплатить ся. Ми тепер одержали 5,000 зрізів сукна на убрання і плащі. Можете до нас зайти кождого дня в тижни а навіть в недїлю, бо у нас є второнне кождого дня аж до 3-ої год. вечер. Коли хочете убрати ся модно за малі гроші, то прийдіть до нас і приймуть ся до вашої мірки відповідні і модно убраних костюмів. Маємо з спеціяльно пошитої сукна „серджу" і з гладким передом убрани, сподні „пег-тав" і довгі сурдути. Відкриємо мени. 105-141

S. LEVINE, 471 Clinton Ave. N., Rochester, N. Y.

ПЕТРО ЯРЕМА

РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ

115 Ave. A, NEW YORK CITY.

Telephone: Orchard 2386.

Українська Реставрація

ПОДАЄСЬ ДО ВІДОМА ЗАГАЛОВИ НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ що з днем 31. марта 1918 р. отвираєсь

Українська Реставрація В. ЛАЗУТИ

74 St. Mark's Place, New York City.
74 E. 8th Street.

КУХНЯ ВЕСТИ МЕ СЯ НА СТАРОКРАЄВИЙ І АМЕРИКАНСЬКИЙ СПОСІБ. ЗАХОДІТЬ, А БУДЕТЕ ЗАДОВОЛЕНІ. — РУЧИТЬ СЯ ЗА ДОБРУ ОБСУЛУГУ.

Dr. SAMUEL COHEN, ДЕНТИСТ-ОПЕРАТОР Телефон Orchard 1366 104 SECOND AVE., cor. 6th St., NEW YORK CITY.

Вирвае зуби при застосуваню електрики, газу або атмосферного воздуха. Нема болю. Вся робота ґарантована. Всї містки до зубів з 22 К. золота. Для бідних правлю тижневі сплати по $2.00 і $3.00. Дітям вирваю зуби даром. Витніть се оголошенє і принесіть з собою в ним оглянемо і вичистимо Ваші зуби безплатно. 13-51

Богато людий недужих. Чому? Бо не зовсїм правильно вилїчені.

Dr. S. P. MANSHIP

дасть пораду для Вашого здоровя таку, як потреба вимагає.

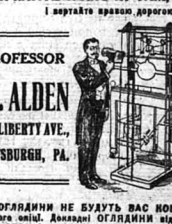

Ми лїчимо успішно всї хронічні, нервові, кишкові, нашкірні і инші недуги.

Ми приміняємо найновійші методи лїчення, які скоро і певно Вас вилїчать.

МИ НЕ ЛЇЧИМО, ЯК ПІЗНАЄМО, ЩО ХОРИЙ Є НЕ ДО ВИЛЇЧЕНЯ.

В нашім офісі лїчимо мужеські і женські недуги при 20-лїтнім досьвідї і при помочи всїх засобів. Лїчимо при помочи електрики і механічних приладів, котрі мають признане лїкарських лїкарів і то є наша спеціяльність при лїченю всїх недуг.

Говоримо Вашою мовою

Prof. Dr. MANSHIP Напроти склепу Kaufman Baers наслїдник проф. Dr. SLOAN-A СПЕЦІЯЛІСТ PITTSBURGH, PA.

408 SIXTH AMENUE,

ГОДИНИ ОФІСОВІ: Щодня від 9. рано до 8. веч.; недїлї від 9.30 до 1-ої в полуд.

Коли чоловік є хорий

то першою річчю, яку він хоче знати є де знайти доброго лїкаря".

Коли зверне сеї кроки впрост до заведеня Др. Кафмана, 607 Маркет Стрїт, Філядельфія, то знайде практичних спеціялістів за якими шукальисте без страти часу і гроша на инших лїкарів.

Коли його відвідаєте то запевняю, що лїкар є дуже обережний в виділюваню діягносиз вашої слабости; то є, що він шукає докладно нашо Ви хорі. Його заведеня є зпосмотрене в моднї і докладні апарати, так що коли потреба аналїзи крови, хемічної аналїзи мочи, оглянени лучами Х-рей, або що иншого, то він має під рукою для Вас. При помочи тих рознаїдів докладного розслїдженя недуги мущини, неможливим є ошибка.

Лїкар скаже Вам яка є уміркована ціна за лїчене. Жаден чоловік не може відійти задля браку гроша. Кождий робітник може числити на поміч лїкаря, якщо може сплачувати йому належитість тижнево або місячно, як може, а його оплата задля його великої практики є так низька, що жадний хорий не повинен оставити ся йти до него. 21-33

Його інституція має кождий найновійший апарат до оглядини хорих: Статік, Гальванік, Фарадік і Гай Фріквенсі Електрісіти; Озоне Інгалаторіюм, Електрік Осціляторс) і инші модерні апарати.

ВІН ЛІЧИТЬ ВСІ НЕРВОВІ, ХРОНІЧНІ І ЗАДАВНЕНІ НЕДУГИ, ЯК: СЕРЦЯ, ЖОЛУДКА, УТРОБИ, НИРОК, ПОЗНАКИ МОЧОВІ.

Прийдіть до него і станьте здоровим.

Оглядини і порада даром.

ОПЛАТА НИЗЬКА І МЕДИЦИНИ ДАЄСЬ.

DR. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET, Philadelphia, Pa.

ГОДИНИ: від 9-ої рано до 8-ої вечер; в неділї від 10-ої рано до 1-ої попол.

Недужі мущини і женщини

ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

В ЯКОЙБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ, ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІНИ ЛІКАРА СПЕЦІЯЛІСТА.

ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ ЇЇ МОЖНА НАЙТИ,

і вертайте правою дорогою до доброго здоровля.

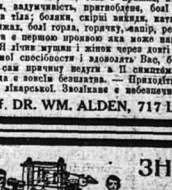

PROFESSOR **Dr. ALDEN** 717 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої.

В недїлї від 10. рано до 2. попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли відвідаєте його опіц. Докладні ОГЛЯДИНИ відкриють Вам ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН і впровадять Вас на добру дорогу до здоровля, закладить Вам терпіня і устуне всякої неплавости.

Довгі лїта практики. Найновійші успішні методи, медичні і електричні апарати. Новомодне уладженє. Все тут як найлїпше для недужих людий.

Сотки мущин і женщин уникнуло операциї через послїдне застосованє найновійших научних метод.

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпіньях і чуєтесь знівечені, то зголосіть ся до МЕНЕ і переконайте ся які успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при приміненю найновійших метод у лїченю.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на ослаблене нервів, болї в кривах, втрату памяти, бите серца, слабість нирок, задумчивість, пригноблене, болї голови, кропі, кривих, ослаблене членів тїла; болями, скірні виняки, катар, пече Вас горло, болї жолудка і в кривах, болї горла, горячки, ґнайр, ревматичні болї, кропі? Сі як і другі недуги є першою пропоною для може взнести шкоду Вашому здоровлю.

Я лїчив мущин і жінок через довгі роки. Ваші відвідини упевнять Вас про мої спосібности і вдовольнять Вас, бо я помогу Вам в скорім часї. Я лїку сам причину недуги а П. спасиньки уступають скоро. Пам'ятайте, що помочи лїкарської. Зволїйте в можливе сейчас, коли можете дістати помочи лїкарської. Зволїйте є небезпечне. 77-89

Prof. DR. WM. ALDEN, 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.

ЗНЕВІРЕНІ і ЗНЕОХОЧЕНІ

НЕДУЖІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

котрі терплять на якубудь трудну, нервову або збірну недугу, прийдіть до мене на сьвіжих без шкоди ліків. Моя порада і спостереженє не будуть попитати Вас нічого. Щасливта фізична обмінюваність при приміненю X-Лучу апарату відкриє Вам дійсний стан і слабість.

Я лїчив мущин і жінок через довгі роки. Одна візита упевнить Вас про мої спосібности і вдовольнить Вас, бо я дам результат в скорім часї. Я лїчу саму причину стану недуги а не одні лише симптоми.

Сотки мущин і женщин уникнуло операциї через послїдне приміненє найновійших научних метод.

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпіньях і чуєтесь знівечені, то зголосіть ся до МЕНЕ і переконайте ся які добрі успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при приміненю найновійших метод у лїченю.

Не пробуйте всяких способів. Не тратьте часу і гроший.

Прийдіть ще нині. Я раде розмовити ся з Вами. Я маю доволї найновійших електричних апаратів і X-Лучу машини не лїчене хронічних, нервових і збірних недуг. Нехай Ви подумаєте, що Ви не богаторотні зі мною. Реде Вас прийму.

Години офісові: 9. рано до 8. попол. Вечерами від 6. до 8. 132—

DR. LEWIS 749 Sixth Ave., Bet. 43rd & 44 Streets New York

В неділї і сьвята від 10. до 2. попол.

МУЩИНИ!

Коли терпите на подрażнене нервів, утрачене житєвої сили і енерґії, на хороб жолудка і нирок, загальне ослаблене, паралїж, нічні поти в наслідок слабости, болї з причини надмірного їження і пиття, або инших неосторог, то нам найновійший винахід

JUVITO TABLETS 26-38

які є знаджені з найбільшого лїчничого зіля в цім світі, дасть Вам скору і певну поміч. Прийшлять $1.00 за одну пачку або $5.00 за шість пачок. Коли бажаєте, щоби пакунок забезпечити, то прийшліть 10 цнт. більше. Пишіть на адресу:

JUVITO LABORATORY,
South Hill Branch 25,
PITTSBURGH, PA.

ЧИ ВИ МАЄТЕ НОВИЙ ЦІННИЙ КНИЖОК „СВОБОДИ"?
А може Ваші знакомі потребують Ми вишлемо Вам даром.
Пишіть на адресу:
„SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J

Др. ІВАН СМІТ
ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.
ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТЕЙ, ОСОБЛИВО ПРОПУКЛИНУ (Т. Є. КИЛУ), ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН. ЄСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШЕТЬ ЛИСТ І ОПИШЕТЬ ВАШУ НЕДУГУ. ЗАЛУЧТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ. 17—
Dr. JOHN SMITH, Jr.,
327 E. 17th Street, New York, N. Y
Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділї! і сьвята від 10-ої рано до 2-ої пополудни.
Телефон: Stuyvesant 4493

SANTAL CAPSULES MIDY
МОЧОВІ ВІДХОДИ
реґулює В 24 ГОДИНАХ
Кожда пічка має назвиськ 3 MIDY
Уникайте підробок.

НЕДУГИ МУЩИН
Я є одиноким спеціялїст недуг мужеських в Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.
Найдовше істнуючий, найуспішнїйший і заслугуючий на довіре спеціялїст недуг мужеських, котрий усе своє знане і довголїтну практику віддає для услуги недужим.
DOCTOR LORENZ,
11. поверх, фронт. 76-89
644 Penn Av., Pittsburgh, Pa.
Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В пятницї від 9. рано до 8. веч. В неділї від 10. до 2.

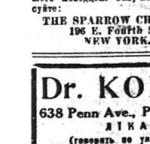
КРАСА СЕ БОГАТСТВО!
Памятайте панини і замужні!!
ДАРМО порадимо як усунути з лиця: волосє, дзьобки, пригорщі, веснянки і вугри; як дістати густе, полискуче волосє на голові; білу шию і руки; повний і округлий бюст. ПІШНІТЬ сейчас що Вам треба: уверяйте ся по нас, як до приятелів а дістанете задоволяючу відповідь. МУЩИНИ—Ви також зверніть ся до нас, бо часто лише, густа чуприна робить і старшого молодшим. Залучіть марку і адресуйте: 15—
THE SPARROW CHEMICAL CO.,
196 E. Fourth St., R-6,
NEW YORK, N. Y.

Dr. KOLER,
638 Penn Ave., Pittsburg, Pa.
ЛІКАР
(говорить по українськи)
DR. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 23 лїт досьвіду у лїченю. Я лїчу ревматизм, пропукливу, гемороїди, шкіряні недуги, нервові слабости, серце, жолудка, трубу, нирок, кишок, міхура, шкіри, ніг і всї недуги мущин, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаю при лїченю недуг проми. Голость ся особисто, почтою по лїчу. 105—
Години приняти: від 9. рано до 8. веч., в пятницї від 9. до 5. дня, в неділї від 9 до 2

ДАРОМ! ДАРОМ! ДАРОМ!
**Кождий дістане даром Гороскоп, або Астрономічний Ворожбит, який предсказує будущиною кождої особи від дитинства аж до гроба; а також 70 гарних образків в дуже цікавих позах готових до оправи в рамки. А також много инших цікавих річий, яких самі розвеселяться а при сїм розбудите доі

БАДАНЄ І ПОРАДА ДАРОМ!
Др. СПІЛЛІНҐЕР

Посьвятив ся для хорих, позаможних людий, котрі не є в можности платити високих цін за своє бадане.

ПОВІДомлює, що застрілі недуги можуть бути вилічені без ужитя ножа й безпечно ЕЛЕКТРИЧНИХ ЛИЧІВ при помочи електричних приладів. Рівночасно в богато таких случаях, які перецше вимагали операції, можна нині вилічитись цілком лише тими самими способом без ужитя ножа.

Маю в посїданю найновійші машини, при яких помочи можу заглянути до внутра і збадати зторіні внутренности людського тіла і костнічі пізнати причину недуги. Другою машиною можу впрямити струї електричного світла в тіло і забити нимп заразливі бакциї, які є причиною всіх недуг і людських недомагань. Той спосіб лїченя є не тілько новітньший, але дійсно приємний і дуже корисний для кождого пацієнта. — КОЖДОГО ПАЦІЄНТА, котрого узнаю за незмічного, не підпимаю лїчити. Однакож кождого, котрого узнаю до вилїченя, стараюсь вилїчити в як найкоротшім часї.

ГОДИНИ офісові: вівторок і четвер від 9. рано до 8. вечер, в понеділок, серед, пятницю і суботу від 9. до 12 в полудне, а в неділї від 9. до 11. в полудне.

ДОКТОР І. СПІЛЛІНҐЕР,
158 E. 18th St., New York City.
близько стації елевейтер 3-ої елеї і субвею.

Малі фарми
від одного до 10 акрів
250 долярів за акер
ДОБРА І УРОЖАЙНА ЗЕМЛЯ.
ПРИ ВЕЛИКІМ ФАБРИЧНІМ МІСТІ НЮ БРУНСВІК, Н. ДЖ.
10 ДОЛЯРІВ ВПЛАТА—РЕШТА ПО 5 ДОЛ. МІСЯЧНО.
Близші інформації уділяє:
Metuchen Realty Co.,
206 Broadway, Room 7,
NEW YORK, N. Y.

Др. Еміль Айхель
український ДЕНТИСТ
49½—1st Ave., NEW YORK, N. Y. corner 3rd Street,

вирабляє штучні зуби, котрі виглядають як власні. Вирабляє зуби без болю. Робота гарантована, ціни умірковані.
Години: від 10. рано до 9. веч. крім пятниці; в неділї від 10. до 2. попол.

Український лїкар
Др. С. М. КАУФМАН
111 E. 7th St., New York City.
Спеціяліст всіх мужеських і женських внутрішних недуг.
Лїчить новими машинами електричними, уживає Х-Рей.
Години приймання: від 9. рано до 9. веч.; в неділю від 9. рано до 4. по обіді.
Телефон: Орчард 6352.

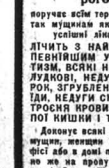

ДО ХОРИХ ЛЮДИ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,
славний спеціяліст зі старого краю
поручає всім горлачим Українцям, так мущинам як і женщинам свої успішні лїкарські услуги.
ЛЇЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАННЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГУ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ і т. д. 105—
Доконую всякі найтяжші операциї мущин, женщин і дїтий в своїм офісї або в домах пацієнтів, спеціяльно як на пропоную при помочи спеціяліста з Відня.
Єсли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повною довірєм свою недугу, а дістане совіту і безплатну пораду.
На відповідь залучіть почт. марку.
Dr. B. HOHENBERG,
304 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)
New York City.
Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон: 1882 Stuyvesant.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Ніяких змін в асентирункових відносинах.

Федеральний сенат майже одноголосно відкинув проект сенатора Гардвіка з Джорджії, аби від військової служби увільнити тих мущин, які тепер скінчили 31-ший рік житя, а натомісць асентирувати тих, які по 5-тім червня 1917 року скінчили 21-ший рік житя. За проектом голосував лише проектодавець Гардвік.

Закон про ворожі женщини.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on March 27, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)*

Так званий жіночий шпигунський проект, який розтягає закон про шпигунство та кож на женщини ворожого походженя, і є ухвалений вже в палаті послів, зістав приняти прихильно також сенатським комітетом, з додатком, що він відносить ся також і до тих американських женщин, які є замужні за Німцями.

Італійські соціялісти не прийдуть.

З Риму доносить, що соціялістична партія Італії видала урядову заяву, що її представники не візьмуть участи в міжаліятській соціялістичній конференції в Ню Йорку.

Болгарин убитий за нельояльність.

Доносить з Тульси, Оклагома, що один тамошний поліцай убив револьверовою кулею Болгарина Стефана Івєрова, робітника в копальни угля. Кажуть, що Іверов мав жалувати, чому він не є тепер в німецькій армії і не помагає бити Американцїв.

Прогібіція в Патерсон, Н. Дж.?

Товариство священиків у Патерсон, Н. Дж., вислало до правительственних властий просьбу, щоби в Патерсоні заборонити продавати алькоголічні напитки, тому, що 15 миль від міста є військовий табор і жовнїри приходять до Патерсону і розпивають ся.

На случай прогібіції остане ся 2,000.000 безробітних.

Торговельний союз заявляє, що на случай заведеня прогібіції в нюйоркськім стейті остане ся 2,000.000 людий без праці. Союз вислав просьбу до Американської Федерації Праці, в якій говорить: голосувати за прогібіцією, се значить знищити весь алькоголічний промисл і викинути на брук тих кілька мілїонів людий, які посередно або безпосередно є заняті при сїй промисловій галузи.

Міські зелїзниці в Ню Йорку жадають 6 центів.

Теодор Шонтс, предсїдатель зелїзничої компанії „Інтерборо Репід Транзіт" в Ню Йорку вніс просьбу до міських властий, аби йому позволили піднести ціну їзди з 5 на 6 центів. Майор Ню Йорку покликав комісію для розслїдженя сеї справи, але комісія покищо не видала доси своєї опінії. Предсїдатель зелїзниці каже, що коли власти відмовлять ся видати дозвіл на підвисшене ціни їзди, то компанія буде змушена усунути від праці богато робітників, унерухомити богато поїздів або приготовити ся на банкротство. В одним і другім случаю ані компанії ані суспільности на користь се не вийде. — Однак підчас того, як комісія радить над проектом, в ріжних частях міста збирають ся робітники і протестують проти піднесеня ціни їзди.

Смертність в армії.

Загальна смертність в армії за тиждень 8-15. марта виносила 180 проти 156 случаїв смертности за попередний тиждень.

Такими вояками край не доробить ся...

З табору Трейвіс в Сан Антоніо, Тексас, увільнено двох Негрів-жовнїрів, які, хоч мали охоту служити при війску, але не можуть, бо військові власти не хочуть. Оба вони носять черевики ч. 15. Черевиків такого великого числа в Америці нема. Треба хиба їх робити на замовленє, але обчислено, що одна пара таких черевиків коштувала би 20 долярів; тому жовнїрів відіслано назад на фарми.

Школа танців у Народнім Домі в Ню Йорку.

Заходами Народної Громади в Ню Йорку в Українськім Народнім Домі відкрито школу для науки модерних, народних і спеціяльних танців. Наука буде відбувати ся під проводом панни П. Шериц, професорки танців у Колюмбійськім університеті. Перший впис до школи відбудеть ся нині, в четвер (28. марта б. р.), о годині 7-мій вечером, в Народнім Домі. Охочі новинці прибути на означену годину.

Шпигуни жиють вигідно.

Ми вже доносили, що в Ню Йорку викрито гнїздо шпигунів, які працювали в користь Німеччини. Між шпигунами були мущини і женщини, з яких, як викрило ся, деякі жили дуже вигідно. Одна з них 30-лїтна женщина, Дезефина Давидович Шторх, яка була головою міжнародної банди шпигунів, жила у найбільших київських готелях, як Вальдорф-Астория, Біттмор і Голланд. Ті, які знали її підчас її побуту в готелях, кажуть, що вона тратила денно 40 долярів лише на автомобілї і на услугу. Вона мала гардероб, на яку можо позволити собі лише найбогатший Нюйоркчанин. Підчас арештованя в її найдено 100 ріжнородних і дуже дорогих убрань, 40 пар черевиків і 32 капелюхи. До її улюбленого спорту належало щоденне змінюванє панчіх. Панчохи вона убирала рано, а вечером викидала; на другий день брала нові. Весь вільний час вона проводила на розмові і забаві з високої ранґи офіцирами. Є вона дуже гарна і вредлива, то й не диво, що офіцири зраджували їй усї військові тайни, щоби лише зєднати її для себе. Коли вона відїзджала з Еспанії до Злучених Держав, то один визначний еспанський офіцир з туги за нею поповнив самовбийство.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

Українська позичкова спілка в Канаді.

Канадійський „Український Голос" доносить за урядовою газетою, що підчас слїдуючої сесії канадійського парляменту адвокати Гіп і Арсенич внесуть аплікацію о акт заінкорпорованя „Української Позичкової Спілки" („Юкраїнієн Трост Компаніи"). Головним осїдком спілки має бути Вінніпеґ. Основний капітал сеї спілки, яка буде провадити загально позичковий інтерес, виносить 250.000 долярів. Уділовцями (шеровцями) є переважно вінніпеґські Українцї.

Умер німецький військовий критик.

Майор Морат, військовий кореспондент і критик берлінського „Тагеблят-у", помер в Берлїні. Морат був найлїпшим німецьким військовим критиком. Будучи наскрізь Німцем, він у своїх военних поглядах був невтральним. Він хвалив і німецькі і алянтські війска, коли вони собі на се заслужили. Пишучи для американської преси переглядо першого року війни, він заповів, що російська армія не видержить на фронті до кінця війни, що й сповнило ся.

Примусова праця в Австрії.

В австрійськім парляменті внесено правительственний проект, аби примусово брати людий до праці.

Значінє Аляндських островів для Швеції.

Через 200 лїт Аляндські острови, положені в Ботнійськім заливі на Балтійськім мори, були точкою спорів між Росією і Швецією. Сї острови від соток лїт належали до Швеції, аж в 1809 році їх прилучено до Росії. За панованя Николая І. вони були сильно укріплені, що було великою небезпекою для Швеції, бо вони осїдають напроти Стокгольму, шведської столиці. Сї фортифікації не довго вдержали ся, бо підчас кримської війни в 1854 році їх знищила французько-британська фльота і відтоді на основі міжнародної угоди вони остають без фортифікацій. Аляндські острови складають ся майже з 300 більших і меньших острівців. Їх простір виносить разом понад 550 квадратових миль. Найбільшим острівом є Аляндщина, якого простір виносить 247 квадратових миль. На островах же 25.000 мешканців, які занимають ся головно рибołовством і годівлею худоби. В деяких місцях, але дуже мало, управляють овес і ячмінь. На островах є маленькі ліси. Найбільшим містом на островах є Марієгамн, яке числить около 1.400 мешканців. В мирних часах між Марієгамн і Або (у Фінляндії) курсують малі кораблї. Такий корабель їде около 10 годин. — Із усїх 300 острівців замешкані є лише 90, а прочі лежать пустинею. Населенє островів — Шведи. Для Швеції сї острови мають лише одну вартість: маючи сї острови у своїх руках, Швеція буде контролювати весь Ботнійський залив, а се для Швеції є справою житевої ваги.

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

Відозва закордонних Українців.

У 203-тім числї київської „Нової Ради" (з 21. грудня 1917 р.) читаємо відозву „Тимчасової Ради Галицьких, Буковинських і Угорських Українців", головна кватира котрої находить ся при Пушкінській улици, ч. 9, в Києві. Ся відозва звучить:

„Товариші! — Те, що було нашою мрією, за що селянство і робітництво галицької, буковинської і угорської України боролося ся довгі роки; те, за що ми йшли в боротьбу на житє і смерть, коли вибухла ся страшна війна, — здійснило ся. Українська Центральна Рада, орган українського селянства і робітництва, проголосила третім універсалом Українськи Народну Республику. Український нарід вступив на шлях будови свого власного державного житя, будує свою державу, яка має забезпечити як найкрасшій розвій всім трудящим ся на Україні. Ми, галицькі, буковинські і угорські Українцї, сини одного українського народу, в сей важний час, почуваючи свою відвічальність перед будучими, поколїнями, не можемо бути тільки глядачами, а повинні взяти як найдїяльнїйшу участь у твореню нового державного ладу на Україні, і в закріпленю тих всіх свобід, які виборов собі український нарід. Сповняючи сей наш святий обовязок, ми повинні створити таку силу, яка змогла би допомогти українському народови здобути і закріпити те все, що було проголошене в третім універсалї. Одною з таких сил в сучасній хвилині являєть ся організація військових частий з галицьких, буковинських і угорських Українців. В порозумінню і за згодою Генерального Військового Секретаріяту „Тимчасова Головна Рада Галицьких, Буковинських і Угорських Українців" приступає до переводженя організації військових частий з галицьких, буковинських і угорських Українців. Розуміючи вагу сучасної хвилї в історії українського народу, почуваючи наш обовязок і ту велику відвічальність, яка лежить на нас, та сповняючи ті завдання, що станули перед нами, закликаємо Вас, Товариші, станути при боцї „Тимчасової Головної Ради Галицьких, Буковинських і Угорських Українців" і Генерального Секретаріяту по військовим справам, допомогти їм у їх працї, вступаючи в ряди організуючих ся Січових Стрільців і сповняючи всї їх розпорядженя".

Сю відозву видано в Києві 13. грудня 1917 року, і підписали її: голова „Тимчасової Головної Ради Галицьких, Буковинських і Угорських Українців" — Іван Лизанівський; заступник голови — Григорій Лисенко; секретар — Федір Черник; члени — Микола Нисколїн, Іван Чмола, Евген Коновалець, Роман Дашкевич.

В инших газетах читаємо, що при Дорошенківськім полку формуєть ся „Галицький Січовий Курінь" із полонених і утікачів галицьких, буковинських і угорських Українців. Офіцирами сього куріня можуть бути лише закордонні Українцї, а командантом назначено київського Українця, капітана Григорія Лисенка, члена Всеукраїнської Ради Військових Депутатів. З тої нагоди київська „Народня Воля" пише: „Закордонні наші брати, вступаючи в українську армію, віддають себе на службу Української Народньої Республіки і разом з усїми українськими вояками будуть присягати на вірність сїй республицї".

Що? Дорожня?
Я вже не буде на Іст Сайд в Ню Йорку!
6 центів зупа, 6 цент. мясо,
6 центів — се стала ціна в Karczfull kook Kitchens.
А всьо там буде здорове, свіже і смажене. 36-41

Війна! Війна!
Вишлемо кождому найновійший Альбум з многими военними ілюстраціями. Ви певно ще не мали такого альбуму, котрий описує всьо докладно про війну. Довідаєтесь о дуже цікавих річах.
То є велика книжка, і є що читати. Ми Вам дамо зовсїм ДАРОМ, тільки пришлїть 10 ц. на пересилку. Спішіть ся бо запас малий. Адресуйте: 31чс50
UKRAINSKA KNYHARNIA, Dept. A,
1926 W. Huron St., Chicago, Ill.

ПОЗІР НА ПІСТ!
Виробляю ПРАВДИВИЙ СТАРОКРАЄВИЙ ПАХУЧИЙ ОЛІЙ З КОНОПЕЛЬНОГО НАСІНЯ. Хто замовить висилаю експресом до всїх стейтів в Америці кождому як до його дому. 31чс47
КВАРТА ОЛІЮ КОШТУЄ $1.60.
Висилаю також квашену капусту дуже добру, бочівка 10 гальонів коштує $5.00.
Замовленя враз з грішми шліть на адресу:
D. PRUCHNICKI CO.,
120 S. Heald St., WILMINGTON, DEL.
Для сторів і перепродавців відповідний опуст.

Чи терпите на
Астму?
Не турбуйте ся більше, а ідіть до сусїдної аптики і питайте за
KOLOX
А коли там нема, виріжте понисший купон і зашліть до нас.
KOLOX
Сей порошок є арнийий і антисептичний. Помагає проти астми в коротких часї і дає скору поміч проти
Катару, носа, Болів голови, Горячки
Пишіть ще нині по близші інформації і по безплатну пробку для себе і приятелїв. Ціна 25 цнт., 50 цнт. і $1.00.
ПОТРІБНО АГЕНТІВ.
KOLOX Co., Dept. W.,
1828 Broadway, New York City.
Ваше імя.....
Адреса.....
ч. дому або Р. О. Box.....

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ! ПОЗІР!
НЕБУВАЛА НОВІСТЬ НА СОБОРНІЙ УКРАЇНІ.
В честь і на славу повсталої нашої української держави, вже вийшли ІСТОРИЧНІ ОБРАЗИ УКРАЇНСЬКИХ ВОЛОДАРІВ ТА НАЙВИЗНАЧНІЙШИХ МУЖІВ.
Такого повного збору найславнїйших українських лїчив на поли народніїв та державцїв ніхто ще не видав. Се таблиці містить в собі 55 ОСІБ і 22 ВАЖНИХ ИНШИХ ПОДІЙ, а се все виконено чудово, артистично і незвичайно красиво — В ТО КРАСНА І ЗОЛОТА. Розмір величезний, 28x35 калїв. В хронологічнім порядку представлені ВСЇ ДИНАСТІЇ: київська, галицька, волинська, литовська і Гетьманщина.
Кождий Українець вичитає і з него ВЕЛИЧ І БУДУЩ-СЛАВУ РІДНОГО НАРОДУ. Тому кождий Українець з патріотичного обовязку і з практичного згляду ПОВИНЕН ТАКИЙ ОБРАЗ НАБУТИ. Він повинен знаходити ся в кождім домі, гаслї і школі. Він удоглядить ПІЗНАНЄ РІДНОГО ІСТОРІЇ, ДЕРЖАВНОГО І НАРОДНОГО ЖИТЯ. Таблиці вздоблене красною вінєтою; по середині ФЕНЕ ЕВ, мудальон, лавр, герби, готаменські булави, гальоб, сонце, вкінчені державні; по боках представлені подїї історичні.
МИМО ВЕЛЬМИ КОШТОВНОГО НАКЛАДУ репродукції оригіналу в теперішних часах, ЦІНА СИХ ОБРАЗІВ є ДУЖЕ УМІРКОВАНА—ПО $1.75 ЗА ПРИМІРНИК, ВЛУЧАЮЧИ В ТО ПОЧТОВУ ПЕРЕСИЛКУ. Чужинці вельми заінтересуються се тим чудним твором і дайте оферту по $5.00 за примірник, но в ціжок, ЩОБИ СЇ ОБРАЗИ РОЗІЙШЛИ СЯ НА ХОСЕН УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ПО ЦІЛІМ СВІТІ, і тому так дешево продан їх.
Замовленя і гроші прошу висилати на адресу: 31,3,5,7,9,11
JOHN PODOLAK, 46 JEFFERSON ST., HARTFORD, CONN.

Через довгі роки, українські робітники (самі мущини) приходили до мого приватного офісу.
ЛИШЕ ДЛЯ МУЩИН
Я є спеціялїст від всїх особистих недуг, як прим. гемороїдів і т. п. Кроплї недуги (у мущин), недуги крови, нирок, міхура і других органів. Нові або старі випадки. Не лїчить. Курацїя в офісї д-ра Брайана з умірковаиих цінах. Я доставляю лїки. Прийдіть вперше до мене і запишіть часї, тоді і терпіти 30 лїт досьвіду. „Правдива рекомендація".
ЛИШЕ МУЩИНИ. При першій нагоді Др. Брайн може пояснити Вам, як можете бути вилїчені з кождими найгоршими часї, а також скаже Вам ціну.
В мій офісї говорить ся також Баською мовою. Мої адреса:
Dr. BRYAN, 333 East 17th Street, NEW YORK CITY.
(близько 2-ої елеї)
Офіс отворений: від 9. рано до 8. попол., в неділї від 9. до 1. в полудне.

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ
нема лїпшого ремесла від автомобільного. Я є з краю довголїтний і добрий механік і фахівець у ремеслї в Америці. Хто вивчить ся в нашій школї, той стане добрим механіком і майстром. Будемо вам вдячні по всї часи. Знаємо, що наша школа є одною з лїпших в Америці. У нас є 8 машин з 120 р. до науки. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25—35 кол на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порадьте ся з нами. Офіс отворений і в неділї.
Завітайтесь до нашої школи, — у нас є механік-професор Д. Лисиченко.
ARENA AUTO SCHOOL, 146 W. 56th St., NEW YORK, N. Y.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛЇЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.
Офіс оснований понад 35 лїт. Не лїчимо нічого иншого. Уживаємо найлїпших способів лїченя в сьвітї. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Говоримо рішучо лїчить ся без операції і болю. Ревматизм і всї недуги крови і нервів, без огляду як старі і тяжкі, скоро лїчить ся при помочи найновійших видатків. 104—
І подумайте над сим! Ні один доктор заплати, аж Ви вістанете вилїчені. — Години урядові: від 10. до 5. У вівторки і суботи від 10. до 8. В неділї від 10. до 1.
(близько 75-ої улиці).
HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН.
Доктор Васерман, який лїчить успішно хороби жолудка, легких, серця, утроби і нирок, ревматизм і всї недуги крови і скірні вилїчить в як найкоротшім часї так, що не потребуєте переривати своєї роботи.
Його офіс має нову машинерію до бадання і лїченя недуги. Він також уживає Х-ЛАУ машини яка є необхідна для лїкаря. Перша візита є у него за даромо тому, щоби переконати ся чи можна вилїчити чи ні. 106—
Doctor WASSERMAN, 1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.
Офісові години від 9. рано до 8. вечер. В неділї від 10. рано до 2. попол. Голосіть ся особисто, бо почтою не лїчу. Можете говорити не українськи.

ХОРІ ЛЮДИ!
ЗАВДЯКИ ВАШІЙ НЕДУЗІ.
ЧИ НЕ СТРАТИЛИ ВИ ТЕРПЕЛИВОСТИ,
З дня на день з року на рік віддаю лїкарські услуги Українцям. Предстоїте собі скільки років я уже знаюсь та скільки хорим я уряжив лїки. Коли Вам житє надоїло задля проблєм ріжних лїкарств і коли підчуваєте, що Ваш стан здоровля стало потіршуєть, старайтесь сейчас звернутись до
Dr. LEONARD LANDES
Він Вам щиросердно даром порадить, що Вам робити, аби Ваше житє охоронити і зложити Вам о нашій недузї. Лїчу уже через 20 лїт з добрим успіхом всї недуги, як: ослабленє, затроєнє крови, недуги жолудка, серця, легких і т. д. 115—128—
Недуги полові і нервові лїчу за помочию електричних апаратів і „X лучів", через які переглядаю Ваші внутренности. Це кождий лїкар поєдіє ті апарати, длятого, що вони дуже дорогі. Не відкладайте на завтра а сейчас прадайте до заявого всїм.
Dr. Landes, 140 East 22nd Street (межи Lexington & 3rd Ave.), New York.
Telephone Gramercy 3823
Години приймання: від 10. рано до 8. вечер.
В неділї від 10. рано до 1. полудня.
140 EAST 22 ST, N.Y.

ВІЛЬНЕ НА 60 ДНІВ.
ПРОБНА ОФЕРТА: Пішліть 25 цнт. на мужеський пасок або 40 цнт. на женський пасок на оплачене пересилання і т. п. Заплатіть $3.45 депозит при відборі з почти. Зачніть уживати сейчас і носіть пасок якказано через 60 днів, а коли оказа будете з него вдоволені і пасний в чудовий поправи Вашого здоровя; коли Ваше серце заняло вдячностию і Ви побачите, що мій пасок зробив Вам більше добра ніж всї медикаміни і лїкарська опіка, дякі, Ви полюбуєте віддавали ся, тоді зобовязкіть ся поручувати сї паски своїм знакомим. Коли одним будете нерозповолені, пасок Ваш Electric Belt. Коли пасок сейчас, а по сїм а зверну Вам сверо Ваші $3.45. Се моє гарантиця. Коли Ви маєте ревматизм, сціятику, неврагію, нервоз, катар, астму, запаленє горла, нервовість, сплину, дисперсію, нестравність, болї голови, безсонність, слабість в руках, гемороїди, запір, скрофули, опухлиці, кроп, водну пухлину, недуги нирок і утроби, ослабленє органів і всякі інші недуги, то я радо дам Вам на двомісячну пробу Electric Belt. Коли ждати потрібно? Чи Вам лїкарі не говорили, що наша електрика відучувала сейчас по ужитю? Адресуйте:
A. T. OWENS, Dept. E., BOX 167, WOODCLIFF LAKE, N. J. 28—

Даром кождому бритва!
ПОЯС ДО НОШЕНЯ ГРОШИЙ. Коли хочете мати гроші сховані в добрім і осїнєнім місци, то не носіть їх в кишенях, лише носіть їх в ПОВОЖНАЙДЕЛЕНІМ ПОЯСІ, який є зроблений з доброї і сильної скіри, має на собі 4 великі кишені, а кождий пишна замкає ся комбінацийної гузики. Можете носити скілько хочете грошей з тим поясі, то прийдуть $2.00, а ми виплємо сейчас почтою повожнайдений поясі і бритву даром, або прийняте лише 25 цнт. вартости, а ренту заплатите як прийдете поясі і бритву до Вашої хати. Пишіть сейчас на адресу: 28x37
PRACTICAL SALES COMPANY,
708 North May St., Dept. 19, Chicago, Ill.